

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ทรงเป็นสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีของพระมหากษัตริย์ ๒ พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ ๘ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงช่วยสมเด็จพระบรมราชชนนีดูแลพระอนุชา ทั้งสองพระองค์ในขณะทรงพระเยาว์ ด้วยความรักอันบริสุทธิ์ของพี่ที่มีต่อน้อง ทรงมี ความใกล้ชิดสนิทสนมรักใคร่กลมเกลียวกัน แม้เมื่อทรงเจริญพระชันษาแล้ว สมเด็จ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์และพระอนุชาก็ยังคงมีความรู้สึกผูกพัน อย่างแน่นแฟ้นไม่เสื่อมคลาย

HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has a unique place in Thai history as the elder sister of two of Thailand's most loved and revered monarchs of recent times, King Ananda Mahidol, Rama VIII, and King Bhumibol Adulyadej, Rama IX, of the illustrious Chakri Dynasty. When the royals were young and growing up, Her Royal Highness was closely involved in their upbringing showing the loving care and affection that only a dedicated sister could. Spending time in their youth in distant and foreign lands, afforded the opportunity for the three young royal siblings to nurture an extremely close and intimate bond of affinity that not only could never be severed but would persist well into their adulthood.

ความผูกพันครั้งเยาว์วัย

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์ทรงเป็น "พี่สาวที่รักน้อง" ด้วย สายใยแห่งความผูกพันของความเป็นสมเด็จ พระโสทรเชษฐภคินี ดังข้อความในพระนิพนธ์ "เจ้านายเล็กๆ - ยุวกษัตริย์" ทรงเล่า ถึงความทรงจำที่ทรงมีต่อพระอนุชาพระองค์ แรกไว้ว่า

พระฉายาลักษณ์ของเจ้านายเล็ก ๆ ทั้งสองพระองค์ซึ่งพระเชษฐ ภคินีทรงโอบและทอดพระเนตรพระอนุชาพระองค์แรกด้วยดวงพระเนตรสุกใส อบอุ่น และอาทร ดังที่ปรากฏในพระนิพนธ์ "เจ้านายเล็ก ๆ - ยุวกษัตริย์" บ่งบอกถึง ความผูกพันอันลึกซึ้งและความรักอันบริสุทธิ์ที่ "พี่มีต่อน้อง" ได้เป็นอย่างดี

Recognized as "a devoted and loving sister", HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has never ceased to be concerned with the well-being of her two male siblings. This loving bond is most poignantly underscored and apparent in an excerpt from a book entitled "From Little Princes to Young Kings" written by Her Royal Highness herself where she chronicles the earliest memories she has of her first younger brother,

"I myself do not actually recall the actual happenings of this incident because I was only two years and four months old at the time but I must have been overjoyed with the birth of my brother. This was quite unexpected as in most families the older child is usually envious of a new addition to the family because the parents usually give their attention to the new child. In my case, Mother and Nan must have prepared me for the birth of my brother so well that I became affectionate to him and wanted nothing but to nurture and care for this little brother of mine..."

These sentiments reflecting the close bond between the two siblings are clearly illustrated in one photograph of the two royal children taken during this period in which the elder sister is shown holding her brother in her arms and gazing fondly at him with her eyes brimming with genuine joy and affection.

เมื่อพระอนุชาองค์ที่สองเสด็จพระราช สมภพ ความทรงจำที่ทรงมีต่อพระอนุชาซึ่งทรงเอ่ย พระนามว่า พระองค์เล็ก ปรากฏในพระนิพนธ์ เดียวกันนี้ว่า

"...ข้าพเจ้าอยากเห็นน้องใกล้ ๆ และ
อยากแตะต้อง แต่ที่โรงพยาบาลเขาก็ให้ดูเพียง
หลังกระจกที่กั้นห้องเด็กไว้ เมื่อกลับมาบ้านแล้ว
ข้าพเจ้าได้ถามแหนนว่า 'น้องคนใหม่นี้พูดไทย
ได้หรือเปล่า' ในที่สุดหลังจากที่ได้ไปพักผ่อน
ประมาณ ๑ สัปดาห์ แม่และน้องก็กลับมาบ้าน
คราวนี้ข้าพเจ้าก็สนุกใหญ่ แหนนจะอาบน้ำ แต่งตัว
หรือทำอะไรให้น้อง ข้าพเจ้าต้องเข้าไปยุ่งอยู่ด้วยเสมอ

ไม่ให้ไปยุ่งในเวลาเหล่านั้น..."

พระฉายาลักษณ์ที่สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
ทรงฉายพร้อมด้วยพระอนุชาครั้งทรงพระเยาว์จำนวนมากที่ทรงเชิญมาลงพิมพ์ใน
พระนิพนธ์ "เจ้านายเล็ก ๆ - ยุวกษัตริย์" เช่น ภาพขณะทรงอุ้มพระอนุชา
พระองค์เล็กด้วยความทะนุถนอมประดุจประคองเครื่องแก้วที่บอบบาง ทั้งยามประทับ
บนพระเพลาและในอ้อมพระพาหา หรือทรงฉายร่วมกันทั้งสามพระองค์ จะเห็นได้ว่า
พระอนุชาองค์เล็กจะประทับใกล้ชิดพระเชษฐภคินีเสมอ

HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra's fondest memories of the birth of her second brother, known to her as Phra Ong Lek, are also recorded in the same book:

"I wanted to take a close look at him and to actually touch him but the hospital would not permit it. So I was forced to observe him from the nursery window in the maternity ward. When we came home, I asked Nan whether my new brother would be able to speak Thai. After a week of recuperation, Mother and my new baby brother were able to come home. That was when the fun began. Whenever Nan bathed or dressed him, I would hang around trying to have a hand in the process. I interfered so much that Nan had to report me to Mother and from then on I was forbidden to get in the way during those times...."

A large number of photographs of Her Royal Highness and her younger brothers appear in "From Little Princes to Young Kings". There are many photographs of her holding her second brother and cherishing him as if he were a piece of delicate china. There also appear photographs of the future HM King Bhumibol Adulyadej seated on his sister's lap with his sister's arms wrapped around him. In the other photographs depicting all three of the young royal children together, Her Royal Highness is constantly seen close to her youngest brother.

ชีวิต แสนสุขในวังสระปทุม และในประเทศสวิตเซอร์ แลนด์

เมื่อครั้งสมเด็จพระบรมราชชนกทรงพาครอบครัวเสด็จกลับ เมืองไทยใน พ.ศ. ๒๔๗๑ นั้น เจ้านายเล็ก ๆ แห่งราชสกุลมหิดลทั้ง ๓ พระองค์ ได้ เจริญพระชันษาขึ้นโดยลำดับ แต่ละพระองค์ทรงแยกย้ายไปทรงศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงเล่าไว้ในพระนิพนธ์ "เจ้านาย เล็ก ๆ - ยุวกษัตริย์" ว่า "...ข้าพเจ้าคงได้เข้าโรงเรียนราชินีเมื่อปลายปี ๒๔๗๑ หรือเดือนพฤษภาคม ปี ๒๔๗๒ ปีนี้น้องทั้งสองยังไม่ได้เข้าโรงเรียน พอถึงปี ๒๔๗๓ พระองค์ชายก็ได้เข้าเรียนในชั้นอนุบาล ๑ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย พระองค์เล็ก ถึงแม้ว่ายังไม่ได้เข้าโรงเรียน มักจะติดรถไปส่งพี่ ๆ..."

ถึงแม้ว่าแต่ละพระองค์จะต้องทรงแบ่งเวลาส่วนหนึ่งสำหรับ
การศึกษา แต่ความผูกพันรักใคร่ระหว่าง "พี่น้อง" ที่เคยมีมาแต่ทรงพระเยาว์ก็หาได้
ลดน้อยลงไปไม่ เจ้านายเล็ก ๆ "พี่น้อง" ทั้งสามพระองค์ยังคงปฏิบัติพระองค์ใกล้ชิด
กันเสมอ เช่น เมื่อทรงเข้าโรงเรียนกันหมดทุกพระองค์แล้ว จะเสด็จไปโรงเรียน
พร้อมกันโดยรถยนต์พระที่นั่งตระเวนส่งพระอนุชาองค์โตก่อน จากนั้นจึงส่งพระองค์
ที่โรงเรียนราชินี เมื่อเสด็จกลับจะกลับไม่พร้อมกัน พระอนุชาองค์เล็กก็ติดรถไปรับด้วย
สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงยกตัวอย่าง "ไปไหนไปด้วยกัน"
ไว้ในพระนิพนธ์เดียวกันนี้ว่า "...ทุกเช้าพี่น้องสามคนจะต้องออกไปโรงเรียนด้วยกัน
รถยนต์จะแวะส่งพระองค์เจ้าภูมิพลฯ ที่โรงเรียนมาแตร์เดอีก่อน แล้วจะแล่นไปที่
โรงเรียนเทพศิรินทร์เพื่อส่งพระองค์เจ้าอานันทฯ และในที่สุดก็จะพาข้าพเจ้าไปที่
โรงเรียนราชินี"

Happy Times at Sra Pathum Palace and in Switzerland

At the time when HRH Prince Mahidol of Songkhla took his family back to Thailand in 1928, the three children were of school age and were sent to various schools for their education. In the book "From Little Princes to Young Kings", HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra writes, "When I first enrolled at Rajini School either toward the end of 1928 or in May 1929, my two brothers were not yet old enough for school. Phra Ong Chai started school in 1930, attending first year kindergarten at Mater Dei School. Phra Ong Lek was not ready for school at that time but he would often ride in our car and send us off at our respective schools...."

Although the young princes and princess had to spend time away from each other when they were at school, they remained very close to each other. The affectionate bond of affinity between them could not be weakened. They would be driven to school in the same car, first dropping off the elder prince at his school and then the royal princess at Rajini School. The royal children returned home separately but the youngest brother usually rode in the car to pick them up. Her Royal Highness cites an example of this spirit of "togetherness" in the same book: "Each morning all three of us would leave for school together. First we would drop Phra Ong Chao Bhumibol Adulyadej off at Mater Dei School, then on to Debsirin School to drop Phra Ong Chao Ananda Mahidol off and the last drop off would be for me at Rajini School."

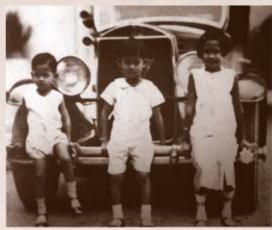

เมื่อทรงว่างจากการศึกษาเล่าเรียน เจ้านายเล็ก ๆ ทั้งสามพระองค์ ก็จะทรงเล่นด้วยกันในหมู่พี่น้องภายในวังสระปทุม ดังมีพระฉายาลักษณ์ทรงเล่นซน เช่นเด็กสามัญทั่วไปด้วยความสำราญพระหฤทัยในพระนิพนธ์ "เจ้านายเล็ก ๆ - ยุว กษัตริย์" เช่น ทรงเล่นรถเข็น เล่นปั้นดินน้ำมัน เล่นน้ำ เล่นไฟ เล่นทราย และเล่น โกนจุก ตามที่ทรงเห็นพิธีโกนจุกที่ดำหนักของสมเด็จฯ พระพันวัสสาอัยอิกาเจ้า ซึ่ง ทรงจำมาเล่น เป็นต้น

ในเวลาต่อมา เมื่อสมเด็จพระบรมราชชนนีทรงพาพระโอรสธิดา ไปประทับยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เจ้านายเล็ก ๆ ทั้งสามพระองค์เจริญพระชันษา ขึ้นโดยลำดับ ความผูกพันใกล้ชิดจากเดิมที่เคยทรงเล่นแบบเด็ก ๆ ได้เปลี่ยนมา เป็นการเล่นที่มีประโยชน์ต่อการศึกษา ทรงเล่าถึงเรื่องนี้ไว้ว่า "พี่น้องก็ช่วยกัน หาความรู้โดยการเล่นต่าง ๆ เช่น เวลารับประทานอาหารจะเล่นทายอะไรกันต่าง ๆ บางพักจะเป็นเกมภูมิศาสตร์ บางพักก็จะเป็นเกมประวัติศาสตร์ แต่พระเจ้าอยู่หัว และพระอนุชาจะเล่นอะไรหลายอย่าง ซึ่งจะนำประโยชน์มาได้ภายหลัง..."

ในฐานะที่ทรงเป็นพระเชษฐภคินีจึงทรงช่วยเหลือพระอนุชา ในด้านต่าง ๆ ที่ยังไม่ทรงถนัด เช่น ทรงรับหน้าที่อ่านหนังสือพิมพ์ที่มาจากเมืองไทย ให้พระอนุชาฟัง รวมทั้งทรงเป็นผู้ถวายคำแนะนำพระอนุชาให้ทรงเขียนไปรษณียบัตร ส่งไปถวายสมเด็จฯ พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ความผูกพันรักใคร่ของเจ้านายเล็ก ๆ แห่ง ราชสกุลมหิดลจึงเป็นสิ่งที่อยู่ในดวงพระหฤทัยของทุกพระองค์ นับตั้งแต่ทรงพระเยาว์ โดยไม่เสื่อมคลายตลอดมา

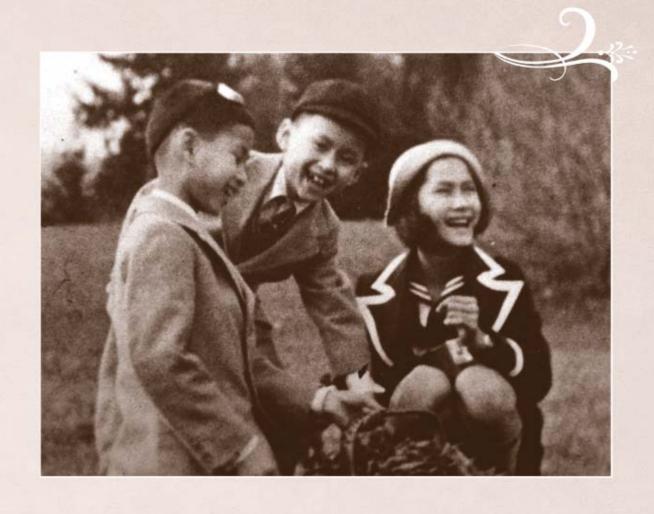
At Sra Pathum Palace, the three royal siblings derived immense joy from playing together during their free time. The "From Little Princes to Young Kings" book features a large collection of photographs depicting the three of them engaging in delightful activities, such as playing with pushcarts, sculpting clay or experimenting with water, fire and sand. There are also photographs of them in a mock-up topknot tonsurate ceremony that they had observed at the royal residence of their paternal grandmother, HM Queen Sri Savarindira the Queen Grandmother.

After the Princess Mother had taken her children to live in Switzerland and the three royal children had grown up, the childhood bond of play activities would subsequently be replaced by activities of a more serious and educational nature. HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra gives the following account of some of these activities, "The three of us educated ourselves through a variety of fun and games. For example, we would have quizzes during meal times. These were sometimes on the topics of geography or history. His Majesty King Ananda Mahidol and his younger brother engaged in a lot of activities which proved to be beneficial to them in later times."

As the older child Her Royal Highness helped her brothers in different tasks that they were not old enough to manage on their own, for example, she would read aloud the Thai newspapers that came all the way from their home country for her brothers. She also advised the two young princes on the wording used on postcards they wrote to their grandmother, HM Queen Sri Savarindira the Queen Grandmother. Formed early on in their childhood this bond of care and affection would develop and be firmly established among the three royal siblings.

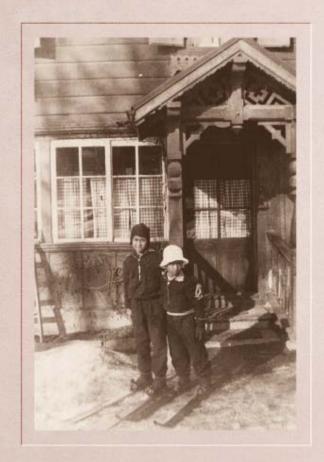

มุธแหลง เลือบกลาย สุลเออก พุทีเลูย สุกก บู ม่บอน สุลเออก พุทีเลย สุกก บู ม่บอน พุทีเลย สุกก บู ม่บอน พุทีเลย ผู กับ บุ ม่า ผู กุม พุทีเลย พุที บุ นุก บุ นุม เลอก พุทีเลย พุที บุ นุก บุ นุม เอก กุม พุที เลย บุ นุก บุ นุม บุ นุม เลอก พุที เลย บุ นุม บุ นุม บุ นุม เลอก พุที เลย บุ นุม บุ นุม บุ นุม เลอก พุที เลย บุ นุม บุ นุม บุ นุม บุ นุม บุ พุที เลย บุ นุม บุ นุม บุ นุม บุ นุม บุ พุที เลย บุ นุม บุ นุม บุ นุม บุ นุม บุ พุที เลย บุ นุม บุ นุม บุ นุม บุ นุม บุ พุที บุ นุม บุ พุที บุ นุม บุม บุ นุม บุม บุ นุม บุม บุ นุม บุม บุ นุม บุม บุ นุม บุม

สมเด็จพระโสทรเชษฐภคินี

การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของครอบครัว ราชสกุลมหิดลนับตั้งแต่สูญเสียสมเด็จพระบรม ราชชนก หัวหน้าครอบครัว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ ได้ เกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่งเมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า เจ้าอยู่หัวทรงสละราชสมบัติใน พ.ศ. ๒๔๗๗ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ทรงอยู่ ในลำดับแรกแห่งพระราชวงศ์ซึ่งสมควรจะทรงสืบ ราชสันตติวงศ์

รัฐบาลได้กราบบังคมทูลเชิญพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล พระอนุชาพระองค์ใหญ่ขึ้นครองราชย์ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์จึงดำรงพระฐานะสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีเพียง พระองค์เดียวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเล่าถึงการขึ้นครองราชย์ของ พระอนุชาพระองค์แรกไว้ในนิตยสาร พลอยแกมเพชร ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๗๙ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ว่า "...ฉันไม่รู้ เพราะฉันไม่อยู่ ฉันไปอยู่ที่ภูเขา...จำไม่ ได้เลยว่าทราบได้อย่างไรว่ารัชกาลที่ ๘ ได้ขึ้นครองราชย์...ฉันไม่อยู่ในเหตุการณ์ แต่ ทราบทีหลังว่าเป็นอย่างไร พี่น้องพูดกันอย่างไร แม่ทำอย่างไรที่รัฐบาลไปเฝ้า ไปขอ ไปทำอะไรทุกอย่าง..."

A Loving Sister

6

After the tragic loss of their father in 1929, the Mahidol family was unexpectedly confronted with another personal upheaval on the abdication of King Prajadhipok in 1934 and the casting of the young Prince Ananda Mahidol as first in line of succession.

The government was going to institute the Prince as the eighth monarch, Rama VIII, of the Chakri Dynasty. All of a sudden HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra now found herself in the prominent position of only sister to the new king. She records the ascension to the throne of her first brother in "Ploy Kam Petch" magazine, Vol.4, Issue 79, May 15th, 1995: "I did not know of the impending event because I was not at home; I was vacationing in the mountains at the time...I cannot remember how I came to learn of his being proclaimed King...I was not present during the course of events but was later told of what my brothers and mother had said and done, how the audience with the government had gone and other events that took place...."

เมื่อพระอนุชาขึ้นครองราชสมบัติ พระอิสริยยศของสมาชิกใน ราชสกุลมหิดลได้เปลี่ยนแปลงด้วย "แม่" ทรงได้รับสถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระราช ชนนีศรีสังวาลย์ "พี่สาว" ทรงได้รับสถาปนาเป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กัลยาณิวัฒนา และ "น้องชาย" ทรงได้รับสถาปนาเป็น สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้า ภูมิพลอดุลยเดช แต่สมาชิกในครอบครัวราชสกุลมหิดลทุกพระองค์ยังคงปฏิบัติ พระองค์เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลงดังที่สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเล่าไว้ในพระนิพนธ์ "เจ้านายเล็ก ๆ - ยุวกษัตริย์" ว่า ได้กราบทูลถาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าทรงมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อพระเชษฐาเสด็จขึ้นครองราชย์ มีรับสั่งว่า "ไม่มีความรู้สึกอะไร ไม่ได้มีความตื่นเต้นอะไรเป็นพิเศษ ทรงจำได้ว่า สอง องค์พี่น้องทรงเห็นว่าตลกดีที่ผู้ที่เข้าเฝ้าวางท่าสง่าผ่าเผยอย่างทางการเหลือเกิน (pompous)..."

จากนั้นในพ.ศ. ๒๔๗๘ ครอบครัวราชสกุลมหิดลได้ย้าย ที่ประทับจากแฟลตในเมืองโลซานน์มายังบ้านหลังใหญ่กว่าเดิมที่เมืองพุยยี ใกล้กับ เมืองโลซานน์ คือ พระตำหนักวิลลาวัฒนา ซึ่งที่ประทับแห่งใหม่นี้ มีถึง ๑๓ ห้อง มี โรงรถต่างหาก มีสวนรอบ ๆ บ้านพอสมควร ที่บ้านหลังใหม่นี้ "พระเจ้าอยู่หัวและ พระอนุชาประทับที่ห้องกลางที่มีสองหน้าต่าง..." พระอนุชาทั้งสองพระองค์ยังทรงปฏิบัติ พระองค์ดังที่เคยปฏิบัติ เช่น ทรงล้างรถ ทำสวน ทรงมีความสนุกกับการเป็นแบบให้ ถ่ายภาพ ดังที่ทรงตั้งสโมสรปาตาปุม (Club Patapoum) ขึ้นใน พ.ส. ๒๔๘๑ สมเด็จ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงคาดว่าพระอนุชาทั้งสองน่าจะทรงนำ ความคิดมาจากหนังสือการ์ตูนที่มีเด็กเป็นตัวละครสำคัญ มีคณะกรรมการและสมาชิก มากมายในนามของสโมสรแต่ทรงดำเนินการเพียงสองพระองค์โดยทรงรับตำแหน่งต่าง ๆ

When Prince Ananda Mahidol was proclaimed King Rama VIII, all the members of the Mahidol family were promoted in their royal rank and title. "Mother" was created Phra Rajajonani Sri Sangvalya and "Sister" became HRH Princess Galyani Vadhana while the "Younger brother" was created HRH Prince Bhumibol Adulyadej. Nevertheless, these titles did not affect their ordinary conduct in any way. All the members of the Mahidol family continued to act as before. HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra wrote that she had once asked His Majesty the King of his feelings when he had learned of his elder brother becoming King of Thailand. The young prince replied that he felt "...indifferent and was not particularly excited with the turn of events. But he remembered that the two brothers could not help but be bemused by the exceedingly pompous manners of those who sought an audience with the new king."

After his agreement to assume the throne, the Mahidol family relocated from their apartment in Lausanne to a more spacious house in the town of Pully near Lausanne. Later known as the Villa Vadhana royal residence, this house had thirteen rooms with a separate garage and reasonable garden space. At the new house "...the king and his younger brother occupied the central bedroom with two windows...." The two brothers continued to behave in the same way as before, performing their usual chores of washing the car and gardening. They took up photography and enjoyed acting as models for each other. The brotherly bond of closeness was strengthened through the variety of activities and interests that they shared, for example, the establish-

สลับกัน ทรงใช้ตู้เสื้อผ้าเป็นห้องประชุมของสโมสร การทรงเล่นตั้งสโมสรนี้ นอกจาก เป็นกิจกรรมทรงเล่นเพื่อความสนุกแล้ว ยังได้ทรงฝึกการออมเพื่อนำไปซื้อของที่ต้อง พระราชประสงค์ด้วยพระองค์เองได้

สโมสรปาตาปุมได้สงเคราะห์สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ครั้งหนึ่งเมื่อทรงพระประชวรขณะทรงศึกษาอยู่ที่โรงเรียน นานาชาติในนครเจนีวาซึ่งเป็นโรงเรียนประจำ ทรงได้รับกล่องที่มีขนาดเท่ากับกล่อง รองเท้า "...ข้าพเจ้าออกจะไม่ไว้ใจนัก เพราะจดหมายของสโมสรปาตาปุมส่วนมากจะ เป็นการล้อเล่นหรือหยอกกัน แต่เมื่อเปิดขึ้นในกล่องมีไก่ย่างเล็ก ๆ ตัวหนึ่ง ช็อกโกแลต และอื่น ๆ พร้อมทั้งพรให้หายเร็ว ๆ และ ป.ล. ที่บอกให้สังเกตว่าสโมสรเป็นผู้จ่ายเงิน ไม่ใช่แม่..." ของทรงเยี่ยมไข้ส่งมาจากสโมสรด้วยเงินของสมาชิก ภายใต้การดำเนินการ ของพระอนุชาสองพระองค์ แม้เป็นการทรงเล่นสนุก แต่เป็นสิ่งสะท้อนถึงความรัก ความห่วงใยที่ทรงมีต่อกันอยู่เสมอ

ment of Club Patapoum in 1938. Her Royal Highness assumes that the brothers might have drawn inspiration for this club from a particular comic book whose leading characters were children. Although Club Patapoum had an established committee and seemed to have many officers, it actually consisted of only the two princes, who took turns in assuming different positions in the Club, and the venue for its meetings was a closet. Apart from serving as an outlet for their childhood imaginations and creativity, the Club also provided the two princes with the opportunity of learning how to put away some money as savings to buy certain items they wished.

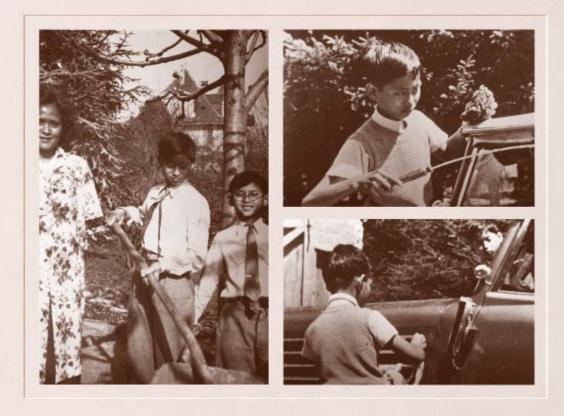
Club Patapoum once came to the rescue of Her Royal Highness when she became sick while attending to her studies at an international boarding school in Geneva. On this occasion she received a parcel the size of a shoe-box mailed from the Club. Her Royal Highness writes, "I was rather suspicious of the contents of the box because most of the mail from Club Patapoum usually came in the form of a joke or prank. But when I opened this box I found a small grilled chicken, chocolates and other items together with a get-well card wishing me a speedy recovery from my sickness. On the card was a postscript which drew my attention to the fact that it was the Club not Mother who had paid for these items...." It was obvious that the gift came from the club members' fees on the initiative of the two brothers. As well as being an amusing pastime activity this simple act clearly illustrates the enduring love and concern for one another.

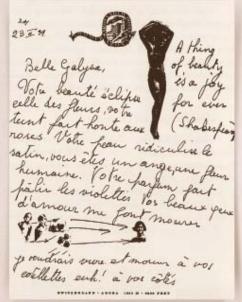

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ ๘ HM King Ananda Mahidol, Rama VIII

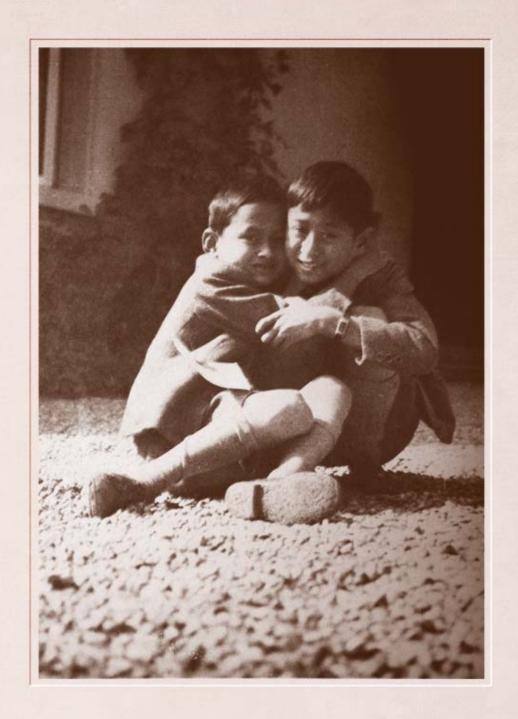

ทรงเกียงข้างพระอนุชาทุกเมื่อ

เมื่อพระอนุชาพระองค์ใหญ่ทรงขึ้นครองราชสมบัติเป็น "ยุวกษัตริย์" และมีพระราชภารกิจในฐานะประมุขของประเทศ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ได้โดยเสด็จเคียงข้างพระอนุชาไปทรงปฏิบัติ พระราชภารกิจน้อยใหญ่โดยไม่ทรงเบื่อหน่ายและถึงแม้ว่าบางครั้งจะไม่สามารถโดยเสด็จ ได้ สมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีก็จะทรงติดตามพระราชกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติด้วย ความสนพระหฤทัย

ใน พ.ศ. ๒๔๘๑ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จฯ นิวัตพระนครครั้งแรก สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สมเด็จ พระบรมราชชนนี และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ได้โดยเสด็จฯ ด้วย ทรงฟื้นความหลังในครั้งนั้นพระราชทานนิตยสาร พลอยแกมเพชร ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๗๙ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ความว่า

"...ตอนกลับมา ๒ พระองค์คงมีความสุข เพราะกลับมาด้วย เรือเดินสมุทรเดนมาร์กเล็ก ๆ (เรือมีโอเนีย ของบริษัทอิสต์เอเชียติค) ไปเกาะสีชัง จาก เกาะสีชังจะขึ้นเรือรบศรีอยุธยา ท่านก็สนุกกัน...แต่ที่ฉันตกใจและดื้นตันด้วยคือ เมื่อขึ้นเรือรบขึ้นมาจากสันดอน ขึ้นมาตลอดแม่น้ำเจ้าพระยา สองฝั่งแม่น้ำคนคอยเต็ม คอยดูเพราะบ้านเมืองไม่มีพระเจ้าแผ่นดินมานานแล้ว คอยดูว่าเด็กแค่ไหน..."

Constant Companion

6

After the elder of her younger brothers had ascended the throne as "the young monarch", he was required to perform many royal duties. HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra untiringly accompanied her brother at most of these functions. On the occasions when she was unable to do so she would follow his work and performance with utmost interest.

In 1938, King Ananda Mahidol, Rama VIII, made his first visit to Thailand after his accession to the throne. Her Royal Highness, the Princess Mother and the present King accompanied King Rama VIII on this momentous trip. Her Royal Highness gives the following account of her reminiscences of the particular event in "Ploy Kam Petch" magazine:

"The two brothers must have been happy on this trip because we travelled on a small ship of Danish nationality (by the name of Myonia) which belonged to the East Asiatic Company. The ship docked at Koh Sichang and from there we travelled on board the vessel, Sri Ayutthaya, belonging to the Royal Thai Navy. My brothers enjoyed themselves tremendously...But what I found most overwhelming was the amazing sight that greeted us after the battleship had entered the mouth of the river dune. We

ตลอดระยะเวลาที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันท มหิดล ประทับทรงงานอยู่ในประเทศไทย สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้โดยเสด็จพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนีและพระอนุชาไปทรงปฏิบัติพระกรณียกิจ เคียงข้างยุวกษัตริย์พระองค์น้อยเสมอ เช่น เสด็จในงานฉลองรัฐธรรมนูญ ณ พระราช อุทยานสราญรมย์ เสด็จเยี่ยมโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และสถานเสาวภา เสด็จอยุธยา และลพบุรี เพื่อทรงเปิดค่ายพระนารายณ์มหาราช และทรงเปิดโรงพยาบาลอานันทมหิดล จังหวัดลพบุรี เป็นต้น

ถึงแม้ว่าการเสด็จฯนิวัตพระนครในครั้งแรกจะเป็นช่วงระยะเวลา อันสั้น แต่เจ้านายเล็ก ๆ แห่งราชสกุลมหิดลทุกพระองค์ต่างก็ทรงงานหนักทุกวันที่ประทับ อยู่ในประเทศไทยจนกระทั่งเสด็จฯ กลับไปทรงศึกษาต่อที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์เมื่อ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๑

beheld, on both sides of the Chao Phraya River, the banks teeming with people who had come to welcome their young king. The country had been without a sovereign for so long that the public wanted to see for themselves what their young king was like."

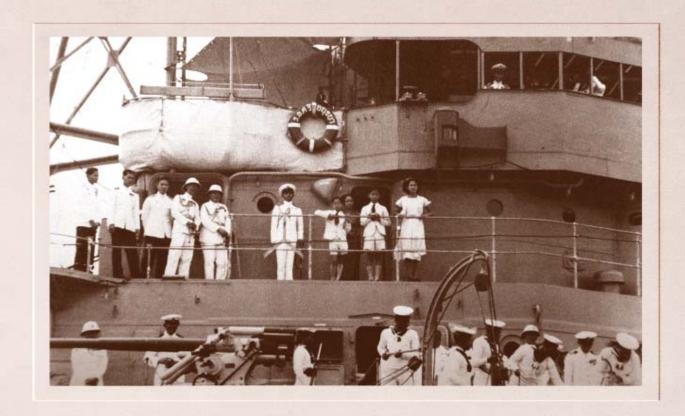
Throughout King Ananda Mahidol's stay in Thailand, Her Royal Highness, together with the Princess Mother and his younger brother, always accompanied the king to his many functions. For example, they attended a reception in celebration of the Constitution held at Saranrom Royal Garden, visited Chulalongkorn Hospital and the Red Cross Society, took an excursion to Ayutthaya, and presided over the inauguration ceremonies of the Narai Maharat military base and Ananda Mahidol Hospital in Lopburi Province.

Despite the relative brevity of this initial visit, the young members of the Mahidol royal family worked very hard on each day of their stay in Thailand. The King finally returned to Switzerland to resume his studies on January 13th, 1938.

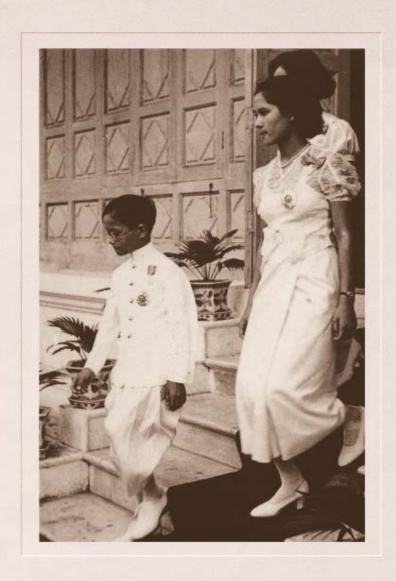

การเสด็จฯ นิวัตพระนครครั้งที่สอง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ สมเด็จ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์มิได้โดยเสด็จเช่นครั้งแรก แต่ก็ทรงติดตาม พระราชกรณียกิจต่าง ๆ จากพระราชหัตถเลขาที่ทรงมีไปถึงกันตลอดการเดินทาง เช่น ก่อนที่จะเสด็จฯ ถึงประเทศไทย ทรงได้รับพระราชหัตถเลขาที่ทรงเล่าเรื่องมาจากที่ต่าง ๆ ในเส้นทางเสด็จฯ เป็นต้นว่า การที่ต้องทรงเตรียมพระราชดำรัสตอบสำหรับทรงอ่าน ในพิธีรับเสด็จฯ อย่างเป็นทางการที่เมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดีย

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ยังทรงเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ พระราชทานไปให้ทรงทราบอย่างละเอียด เช่น ทรงอธิบายเกี่ยวกับการประทับที่พระที่นั่งบรมพิมานในพระบรมมหาราชวัง ในพระราชหัตถเลขาลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ว่า "...มองครั้งแรกมีความรู้สึกว่า ไม่น่าอยู่เลย และถูกล้อมทุกด้าน แต่เดี๋ยวนี้เราชินแล้ว และจากห้องนอน ทิวทัศน์ ด้านวัดพระแก้วงามมาก..."

ในพระนิพนธ์ "เจ้านายเล็กๆ - ยุวกษัตริย์" สมเด็จ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงเล่าว่าหลังจากได้ประทับอยู่ในประเทศ ๑๕ วัน สมเด็จพระอนุชาธิราชทรงเล่าถึง "...สถานการณ์เท่าที่ทอดพระเนตรเห็นว่า ในประเทศทุกอย่างยุ่งเหยิงพอใช้ สำหรับต่างประเทศด้านสหรัฐอเมริกาทุกอย่างราบรื่น ด้านอังกฤษนั้น ยังถือว่ายังไม่ได้สงบศึกและกำลังเจรจากันอยู่ แต่ก็ไม่ใช่สนธิสัญญา แบบผู้ชนะบังคับผู้แพ้ - เราได้เริ่มสิ่งที่ใหม่ในกฎหมายระหว่างประเทศ..."

และเหตุการณ์สำคัญครั้งหนึ่งคือ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จฯ ตรวจพลสวนสนามของกองทัพ สัมพันธมิตร พร้อมกับพลเรือตรี ลอร์ด หลุยส์ เมานต์แบตแตน ผู้บัญชาการทหาร สูงสุดสัมพันธมิตรภาคตะวันออกไกล ซึ่งแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ว่า ประเทศไทย ยังคงเป็นเอกราชอยู่อย่างสมบูรณ์ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลง

On the second return trip to Thailand in 1945, HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra remained overseas but attentively followed the accounts of her brother's royal duties via the royal correspondence that was sent throughout the trip. Her Royal Highness received many letters from the king narrating the events that had taken place before he reached Thailand, for example, the preparation of a royal speech that he delivered at an official welcoming ceremony in Calcutta, India.

King Ananda Mahidol also wrote detailed accounts to his sister of the happenings in Bangkok. For example, the King described his living quarters in Boromphimarn Hall as follows: "Initially, the place looked disagreeable as it is surrounded on all sides by other buildings. But we have grown accustomed to it by now and the view from our bedroom window on the Temple of the Emerald Buddha side is most spectacular."

In her book, Her Royal Highness writes that after fifteen days in the country King Ananda Mahidol wrote, "As far as I can see the present situation in our country remains rather chaotic. All is well with the United States and we are negotiating for some kind of special agreement with the United Kingdom which will not be an outright proclamation of defeat or victory. We are dealing with a novel idea in terms of international law here...."

In 1946, King Ananda Mahidol presided over the military parade of the Allied Troop with Lord Louis Mountbatten, Supreme Allied Commander of Southeast Asia Command. This evidently proclaimed Thailand's absolute sovereignty after the end of WWII.

พระราชหัตถเลขาลำดับท้าย ๆ ที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทร มหาอานันทมหิดลที่ทรงมีมาพระราชทาน ล้วนแล้วแต่แสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิด และความไว้วางพระราชหฤทัยสมเด็จพระเชษฐภคินีดังได้ทรงเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่สำคัญ โดยเฉพาะเรื่องการเมืองภายในประเทศในพระราชหัตถเลขาลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๙ ว่า "เราต้องการอยู่จนรัฐธรรมนูญแก้เสร็จ..."

ในพระราชหัตถเลขาลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ทรง เล่าถึงเหตุการณ์บ้านเมืองอีกว่า "มีการเปลี่ยนรัฐบาลและบรรยากาศเครียดหน่อย ที่ บรมพิมานก็มีการเปลี่ยนแปลงและเราจะจัดระเบียบหน่อยยังไม่ได้กะวันกลับ ขึ้นอยู่ กับรัฐธรรมนูญและอาจขึ้นกับสถานการณ์ด้วย..."

พระราชหัตถเลขาลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ทรงเล่า เกี่ยวกับพระราชกิจและพระจริยวัตรของพระอนุชาว่า

"...รัฐธรรมนูญไม่ได้ช้า ได้ลงนามแล้วเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม แต่ที่ออกจะตลกคือเรายังไม่กลับ เราจะอยู่สำหรับการเลือกตั้งของวุฒิสภา การเปิดสภา และการตั้งนายกรัฐมนตรี...เล็กได้ทำเรือบินไม้และเรือรบศรีอยุธยาที่มีรายละเอียด มากมาย ในงานราตรีมีการประมูลเรือบินได้ ๑๐,๐๐๐ บาท เรือ ๒๐,๐๐๐ บาท และ ยังมีรูปถ่ายอีกสองรูป ซึ่งประมูลได้รูปละ ๓,๐๐๐ บาท เล็กได้แต่งเพลง foxtrot และ วงคนตรีได้เล่นเพลงนี้ในงาน Le Gommeux มีผลงานมากจริง ๆ ยังได้วาคภาพ อีกหลายภาพ..."

The very last few letters HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra received from her brother attest to the bond of trust and the intimate relationship between the young monarch and his beloved sister. He confided in her about many crucial matters notably the developments that were taking place in the arena of national politics. On February 14th, 1946 King Ananda Mahidol wrote, "I wish to remain here until the constitutional amendment is completed."

In another letter dated March 21st, 1946 he mentioned that "There has been a change of government and the present political situation is rather tense. There have been some changes at Boromphimarn Hall too, which means I have had to reorganize a few things. My return date has not been set; it will depend on the progress of the constitutional amendment and the overall situation here."

In a letter dated May 11th, 1946 the King wrote about his younger brother's commitment and royal conduct as follows:

"The constitutional amendment was finished on time and I added my signature to approve it on May 9th. What is quite amusing is the fact that I have decided to remain here for the Senate election, the opening ceremony of the new Parliament and the appointment of the new Prime Minister... Lek assembled wooden models of an airplane and the battleship, Sri Ayutthaya, with magnificent detail and they were put up for auction at a dinner function. The airplane fetched ten thousand baht while the Sri Ayutthaya fetched twenty thousand and another two of his photographs were auctioned for 3,000 baht each. Lek composed a song with a foxtrot melody and had it played by the

พระราชหัตถเลขาฉบับสุดท้ายของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทร มหาอานันทมหิดลที่ทรงมีถึงพระเชษฐภคินี ลงวันที่ ๒๗ และ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ มีความดังที่สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงพระนิพนธ์ ใน "เจ้านายเล็กๆ - ยุวกษัตริย์" ว่า

"...ทรงเล่าถึงการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ การเลือก สมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นไปตามความต้องการของพรรคพวกของนายกรัฐมนตรี วันที่ ๑ มิถุนายน จะมีการเปิดสภาทั้งสอง ต่อจากนั้นมีการตั้งประธานต่าง ๆ ตั้งนายกรัฐมนตรี การก่อตั้งคณะรัฐมนตรี และการรับรองผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ แล้วก็จะเสด็จไปได้ อยากจะเสด็จอย่างส่วนพระองค์แต่อังกฤษต้องการให้เป็นทางการ จึงตกลงไป สหรัฐอเมริกาเป็นทางการด้วย ดังนั้นจึงต้องเตรียมการกันเป็นการใหญ่อย่างรีบเร่ง... ไม่ทราบว่าทุกอย่างจะพร้อมหรือไม่ หรือว่าจะมีอุปสรรคในนาที่สุดท้าย..."

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงเล่าถึง "อุปสรรคในนาที่สุดท้าย" ว่า "มีขึ้นมาได้จริงๆ ในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ เวลาใกล้ ๙ นาฬิกา" คือการเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทร มหาอานันทมหิดล พระอนุชาธิราชซึ่งทรงเป็นที่รักยิ่ง

การสูญเสียในครั้งนี้นำความโสกเสร้าครั้งยิ่งใหญ่มาสู่ครอบครัว ราชสกุลมหิดลอีกครั้ง สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ได้ทรงพระนิพนธ์ ไว้ใน "เจ้านายเล็ก ๆ - ยุวกษัตริย์" ถึงเหตุการณ์ในครั้งนี้ว่า "ยุวกษัตริย์พระองค์ หนึ่งเสด็จสวรรคตไป ยุวกษัตริย์อีกพระองค์หนึ่งก็เสด็จขึ้นครองราชย์ต่อไป" การที่ ทรงบอกเล่าด้วยประโยคที่เรียบง่ายนี้สะท้อนให้เห็นถึงพระหฤทัยของสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ที่ทรงเข้มแข็งยิ่ง

band at the Le Gommeux party. He has been quite productive here and has even had time to finish several paintings...."

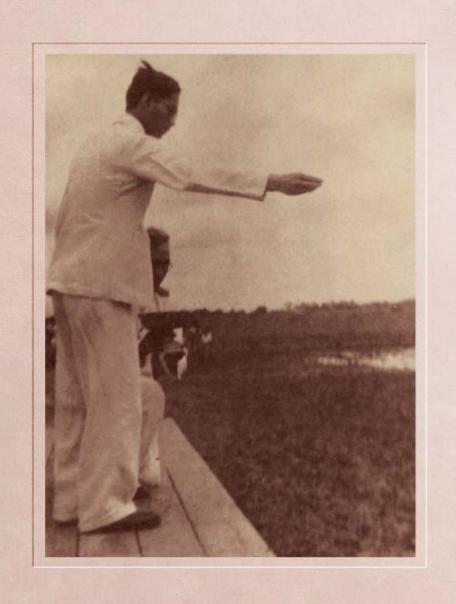
Her Royal Highness recalls in "From Little Princes to Young Kings" that in his final letter to his sister dated May 27th and 29th, 1946 the King,

"...wrote about the proclamation of the new constitution and the Senate election which went according to the wishes of the Prime Minister's supporters. The meetings for both houses would commence on June 1st, 1946. After the forming of the new Cabinet and the confirmation of a regent, King Ananda Mahidol would be able to travel abroad. He wanted to make it a private visit but the United Kingdom insisted on it being an official trip so the King decided to include a visit to the United States as well. Urgent preparations for these trips ensued. The King said he did not know if everything would be ready in time or if obstacles would present themselves at the last minute...."

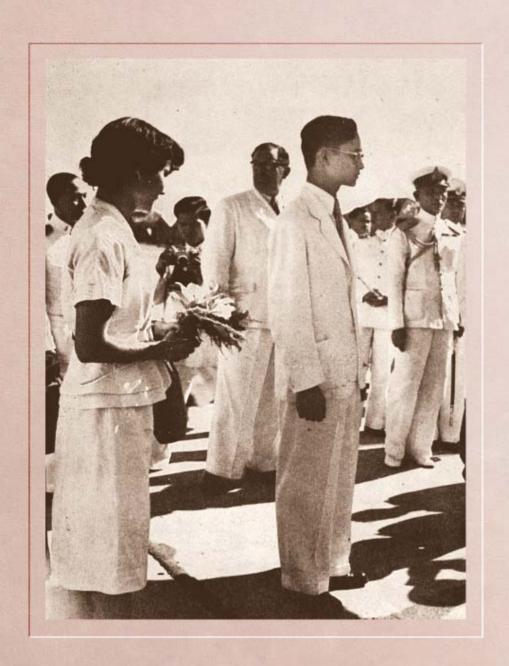
Her Royal Highness wrote that the last minute obstacle "developed indeed on June 9th , 1946 at around 9.00 a.m." with the sudden and tragic death of her beloved younger brother, King Ananda Mahidol, Rama VIII.

Once again tremendous grief and sorrow descended upon the Mahidol royal family. HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra writes of this incident: "A young monarch passed away while another succeeded him on the throne." With this simple yet poignant sentence, HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has demonstrated to us the magnitude of her inner strength.

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์เป็นพระเชษฐภคินีเพียงพระองค์เดียวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และทรงดำรงพระฐานะกุลเชษฐ์แห่งพระราชวงศ์ ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจทั้งใน ส่วนพระองค์และทรงแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตลอดจน ทรงงานเพื่อพสกนิกร อันเป็นพระจริยวัตรของพระราชวงศ์ฝ่ายในที่เปลี่ยนแปลงไป ตามกาลเวลา และยังทรงพระอุตสาหะศึกษา สืบค้น รวบรวมพระประวัติเจ้านายในราชสกุล ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาด้านโบราณราชประเพณี ทรงดำรงพระฐานะ พระบรมวงศ์ผู้ใหญ่ที่เปี่ยมด้วยพระกรุณาธิคุณแก่พระราชวงศ์ด้วยพระเมตตาธรรมยิ่ง

ในด้านการปฏิบัติพระราชกิจถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ได้ทรงแบ่งเบาพระราชภาระ โดย ทรงปฏิบัติวัฏฐากสมเด็จพระบรมราชชนนีอย่างใกล้ชิดและรักษาพยาบาลเมื่อทรง พระประชวร และในงานส่วนพระองค์สมเด็จพระบรมราชชนนีที่ได้ทรงริเริ่มและ ทรงดำเนินการไว้ ได้แก่ โครงการต่าง ๆ เพื่อความอยู่ดีมีสุขของพสกนิกร นอกจากนี้ ยังทรงปฏิบัติพระราชกิจแทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ในโอกาสต่าง ๆ เช่น

เสด็จแทนพระองค์ไปทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ ศาลากลางจังหวัดน่าน และทรงห่มผ้าทิพย์ องค์พระเจดีย์ พระบรมธาตุแช่แห้ง ณ วัดพระธาตุแช่แห้ง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

เสด็จแทนพระองค์พระราชทานพระวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าฯ เช่น การรายงานกิจการเกี่ยวกับ "กองทุนพระราชมรดกสมเด็จพระบรมราชชนก" และการจัดตั้ง "กองทุนเฉลิมพระเกียรติ" การถวายเงินรายได้เพื่อสมทบมูลนิธิ

As the only sister of His Majesty King Bhumibol Adulyadej and as a senior member of the royal family, HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has had a large number of responsibilities and obligations to fulfil, ranging from her private duties to those delegated by His Majesty the King in order to share some of the burden of his responsibilities and other missions that Her Royal Highness takes a personal interest in. Her royal conduct reflects the changing notion of what is expected of members of the Inner Court or the female members of the royal family which has changed over time. Indeed Her Royal Highness has served as an exemplary role model for female royals in modern times. In addition to the execution of her royal duties, Her Royal Highness has pursued a deep scholastic interest in the study of ancient royal court traditions through her research and compilation of the history of the various branches of the Royal House of Chakri. The epitome of grace and benevolence, she has also been a pillar of strength and kindness for other members of the royal family.

Over the years HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has taken it upon herself to assume many of His Majesty the King's responsibilities in order to relieve him of some of his burdens. For example, she attended to the Princess Mother and cared for her health and well-being especially during times of illness. She has also accepted under her patronage all the public welfare missions and projects that were previously initiated and implemented by the late Princess Mother. Her Royal Highness has acted on behalf of His Majesty the King on many occasions, some of which were:

แพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี

เสด็จแทนพระองค์ไปทอด
พระเนตรการแสดงต่าง ๆ เช่น การ
แสดงคอนเสิร์ตของคณะนักร้องผสม
กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๒๐ และวันที่ ๘ เมษายน
พ.ศ. ๒๕๓๘ เสด็จไปทอดพระเนตร
การแสดงออเคสตร้า ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต

อิตาลีประจำประเทศไทยจัดมาร่วมแสดงเนื่องในงานมหกรรมการแสดงนานาชาติ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ปี พ.ศ. ๒๕๓๙

นอกจากนั้น สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ยังเสด็จแทนพระองค์ไปพระราชทานเพลิงพระศพและศพในหลายวาระด้วย

ในส่วนของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถนั้น สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงคุ้นเคยตั้งแต่เมื่อครั้งยังทรงเป็น พระคู่หมั้น และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถยังทรงเป็นพระราชปนัดดา ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงนับเป็นพระญาติสนิทอีกชั้นหนึ่ง ดังจะเห็นได้ว่าในช่วงก่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงหมั้นกับสมเด็จ

Representing His Majesty the King at the inauguration ceremony of the royal monument of King Chulalongkorn, Rama V, at Nan City Hall and at the ceremony where a cloth was wrapped around the Phra Borom That Chae Haeng stupa at Phra That Chae Haeng Temple in Mueang District of Nan Province on August 29th , 1995.

Representing His Majesty the King by granting royal audiences to different groups, for example, to receive the report of the on-going activities of The Late Prince of Songkhla's Inheritance Fund, the report on the establishment of the "Chalerm Phra Kiat Fund" and the presentation of monetary contributions to The Princess Mother's Medical Volunteer Foundation.

Representing His Majesty the King at cultural performances, for example, at the Bangkok Combined Choir concert on November 16th , 1977 and on April 8th , 1995 at the orchestral concert organized by the Italian Embassy in Thailand as part of the International Performance in celebration of the Golden Jubilee of His Majesty the King's accession to the throne in 1996.

Representing His Majesty the King in presiding over the cremation ceremonies of members of the royal family and several other individuals.

พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ ในหนังสือเรื่องบันทึก "เป็น อยู่ คือ" มีความตอนหนึ่งว่า "...ตลอดเวลาที่หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์พักอยู่ที่โลซานน์ สมเด็จ พระราชชนนีทรงเป็นพระธุระให้ได้เข้าศึกษาเป็นนักเรียนประจำของโรงเรียน 'Riante Rive' ที่สอนวิชาพิเศษแก่กุลสตรีในเมืองโลซานน์ใกล้พระตำหนัก สมเด็จพระเจ้า พี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาทรงเป็นผู้ปกครอง..."

และเนื่องจากสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นพระเชษฐภคินีเพียงพระองค์เดียวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรง พระเมตตาให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ ดังที่มีบันทึกในหนังสือเล่มเดียวกันว่า

"...ในกาลต่อมา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำรัสแก่ผู้ใกล้ชิดว่า ทรงสำนึกถึงพระกรุณาธิคุณสมเด็จพระบรมราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เพราะทั้งสองพระองค์ทรงพระ เมตตาต่อพระองค์มาก ทรงอบรมสั่งสอนเอาพระทัยใส่ทุกอย่าง ทรงแนะนำแม้กระทั่ง การใช้น้ำหอม หรือเสื้อผ้าเครื่องแต่งตัวก็ให้อยู่ในลักษณะที่ควร ซึ่งในขณะนั้นทรงเป็น เด็กเกินกว่าที่จะปฏิบัติพระองค์ให้ถูกต้อง..."

In terms of her relationship with Her Majesty Queen Sirikit, Her Royal Highness's acquaintanceship with her royal sister-in-law began at the time when the future Queen became the fiancée of her younger brother. The two are actually related through the fact that Queen Sirikit is also a granddaughter of King Chulalongkorn, Rama V. An excerpt from the book titled 'Pen Yoo Khue, A Memoir' regarding the time prior to the engagement of Their Majesties the King and Queen reads: "Throughout the entire period of Mom Rajawongse Sirikit's stay in Lausanne, the Princess Mother arranged for her enrolment as a boarder in a finishing school in Lausanne known as the Riante Rive, which was in close proximity to the royal residence. HRH Princess Galyani Vadhana became her guardian at the school."

As the only elder sister of His Majesty the King, Her Royal Highness graciously took on the task of serving as mentor to the young lady in her care. This fact is mentioned in the same book:

"Later on Her Majesty Queen Sirikit would impress upon her close acquaintances that she was always appreciative of the love and kindness showered upon her by both the Princess Mother and HRH Princess Galyani Vadhana who took special care in attending to her well-being thoughtfully offering counsel even on the smallest of details such as the use of perfume or the appropriate manner of dress. The Queen was, at the time, too young to know the rules of proper conduct."

"สมเด็จป้า" ในพระราชนัดดา ๔ พระองค์

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงดำรง
พระฐานะพระราชวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ ผู้ทรงมีพระเมตตาต่อพระบรมวงศานุวงศ์โดยถ้วนหน้า
และการทรงดำรงพระอิสริยยศสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
จึงทรงเป็น "สมเด็จป้า" ของพระราชนัดดาทั้ง ๔ พระองค์ คือ ทูลกระหม่อมหญิง
อุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราช
กุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี ซึ่งทรงให้ความรักความห่วงใยใกล้ชิดตลอดมา

The Royal Aunt of Four Nieces and Nephew

In her eminent position as a senior member of the royal family, HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has been steadfast in showing her generosity and kindness to all the members of the royal family. As the only elder sister of His Majesty the King, she has been the most caring and attentive aunt to her four nieces and nephew, namely, Princess Ubolratana Rajakanya, HRH Crown Prince Maha Vajiralongkorn, HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn, and HRH Princess Chulabhorn Valayalaksana.

กุลเชษฐ์แห่งพระบรมราชจักริวงศ์

ตลอดระยะเวลากว่า ๒๐๐ ปี ของพระบรมราชจักร็วงศ์ ดูเหมือนว่าผู้ที่มีบทบาท สำคัญต่อความเจริญรุ่งเรื่องของพระบรมราชจักร็วงศ์นั้นมักจะเป็นพระราชวงศ์ฝ่ายชายเป็นส่วนใหญ่ เรื่องราวของพระราชวงศ์ฝ่ายหญิงไม่เป็นที่รู้จักกันในวงกว้าง แต่ทว่าเรื่องราวของพระราชวงศ์ฝ่ายหญิง หรือที่เรียกกันว่าเจ้านายฝ่ายในนั้น กลับมีความสำคัญในฐานะผู้ที่อยู่ใกล้ชิดพระมหากษัตริย์ ถือได้ว่า ท่านเหล่านั้นทรงเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังความเจริญรุ่งเรือง เป็นกำลังสำคัญที่ช่วยแบ่งเบาพระราชภาระของ พระมหากษัตริย์ในกิจการฝ่ายใน ตลอดจนเพิ่มพูนพระเกียรดิยศแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์

เจ้านายฝ่ายในที่พระมหากษัตริย์ทรงยกย่องและทรงเคารพนับถือในพระบรมราช จักรีวงศ์นั้นมีอยู่หลายพระองค์ แต่ละพระองค์ พระมหากษัตริย์ได้ทรงสถาปนาให้มีพระอิสริยยศเป็นที่นับถือ แก่พระราชวงศ์และทรงเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะอันสำคัญยิ่ง เพราะจะต้องทรงมีพระภาระ ตลอดจนต้องดำรง พระองค์ให้อยู่ในฐานะกุลเชษฐ์เพื่อเป็นที่พึ่งพิงและเป็นหลักแก่พระบรมราชวงศ์ พระอนุวงศ์ และ พระประยูรญาติทั้งหลาย ดุจต้นไม้ใหญ่ที่ให้ความร่มเย็น

นับแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ เป็นต้นมา มีเจ้านายฝ่ายในที่ทรงเป็นหลักของพระบรมราชวงศ์ดังพอจะยกตัวอย่างดังนี้

August Princess of the House of Chakri

Throughout the period of over 200 years since the founding of the Chakri Dynasty, it has been mostly the male members who have brought recognition and prestige to the Royal House of Chakri. The accomplishments of its female members have been relatively unheard of in spite of the fact that, as close attendants to the kings, the female royals, generally referred to as members of the Inner Court, have made many significant contributions to the royal responsibilities. They have been most important as the driving force behind the success of all kings, the ones who take charge of and relieve the king of the worry of his personal and private affairs. They have been responsible for preserving the increasing admiration and prestige that the royal family now commands.

A number of members of the Inner Court have been fully recognised and highly respected by the kings of the Chakri Dynasty, who have bestowed upon them high ranks and titles. Being in a position of great importance, such female royals usually find themselves with the responsibility of fulfilling their royal duties to the best of their abilities, conducting themselves in an exemplary manner and, like a large and mature tree, providing support and security to the junior and other members of the royal family.

Since the reign of King Buddha Yod Fa Chulalok, Rama I, there have been many influential female members of the royal family; some of them are mentioned below.

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงมีพระโสทรเชษฐภคินี ๒ พระองค์ คือ กรมสมเด็จพระเทพสุดาวดีและกรมสมเด็จพระสรีสุดารักษ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ ทั้งสองพระองค์ได้ทรงอุปการะพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชมาแต่เมื่อครั้งทรงพระเยาว์ ดังมีเรื่องเล่ากันว่า "อยู่มาครั้งหนึ่ง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าทรงพระเจริญพระชนม์ได้ ๕ พรรษา ทรงวิ่งเล่นตามภาษาทรงพระเยาว์ วิ่งโดยกำลังแรงยั้งพระองค์ไม่ทัน ก็เลยไปล้มลงในกองเพลิงใหญ่ ซึ่ง คนสุมไว้ในฤดูหนาว ขณะนั้นสมเด็จพระชนกชนนีไม่เห็น แต่พระเจ้าพี่นางทั้งสองพระองค์ ก็เสด็จวิ่ง ไปฉุดพระกายออกมาจากกองเพลิงใหญ่ก็ไม่เปนอันตราย..." ไม่เพียงเท่านั้น เมื่อพระบาทสมเด็จ พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสร้างพระบรมมหาราชวังและสถาปนาพระราชวงศ์ พระพี่นาง ทั้งสองพระองค์ยังทรงเป็นกำลังสำคัญในการกำกับดูแลพระราชฐานฝ่ายในตลอดจนดูแลท้าวนางให้อยู่ใน ความสงบเรียบร้อย โดยได้เสด็จเข้ามาประทับในพระบรมมหาราชวังทั้งสองพระองค์

"...ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้เสด็จเสวยถวัลยราชสมบัติ บรมราชาภิเษกแล้ว กรมสมเด็จพระเทพสุดาวดีแลกรมสมเด็จพระศรีสุดารักษ์ทั้ง ๒ พระองค์ ก็ได้ตามเสด็จ เข้ามาอยู่ในพระบรมมหาราชวังก่อน กรมสมเด็จพระเทพสุดาวดีมีพระตำหนักอยู่ข้างหลัง พระมหามณเฑียร ตรงประตูยามค่ำเข้าไปนั้น เรียกว่าพระตำหนักเขียว ...แลกรมสมเด็จพระเทพสุดาวดี ได้ว่าราชการทั่วไปแทบทุกอย่าง แลว่าการวิเสทในพระคลังเงินพระคลังทองสิ่งของต่าง ๆ ในพระราชวัง ชั้นในทั้งสิ้น กรมสมเด็จพระศรีสุดารักษ์นั้นมีพระตำหนักอยู่เบื้องหลังพระที่นั่งคุสิตมหาปราสาทแล พระที่นั่งพิมานรัตยา เรียกว่าพระตำหนักแดง..แลกรมสมเด็จพระศรีสุดารักษ์นั้นได้ว่าราชการเครื่องใหญ่ ในโรงวิเสทต้น และการสะดึงกับอื่น ๆ อีกหลายอย่าง..." King Rama I had two elder sisters who were born of the same mother as himself: Somdetch Phra Chao Boromwongse Ther Chao Fa Krom Phraya Debsudawadi and Somdetch Phra Chao Boromwongse Ther Chao Fa Krom Phra Sisudaraksh. The two princesses looked after the King from his younger days. One account relates that "One day when King Buddha Yod Fa Chulalok was only five years old, he was running about in the way of all small children. However, on this occasion he ran so fast that he could not stop himself and plunged into a large bonfire built to ward off the cold weather at the time. His parents did not realize what had happened and it was his two elder sisters who ran to pull him out of the fire and saved him from serious danger." When King Rama I founded the Chakri Dynasty and had the Grand Palace built, he placed these two elder sisters in charge of all the female members of the Inner Court and the female court personnel. Both of them were asked to reside permanently in the Grand Palace.

"When King Buddha Yod Fa Chulalok ascended the throne Krom Somdetch Phra Debsudawadi and Krom Somdetch Phra Sisudaraksh took up residence in the Grand Palace. The former's residence, known as Phra Tamnak Khieo or the Green Residence, was situated behind the Phra Maha Montien palace at the evening gate...Krom Somdetch Phra Debsudawadi was in charge of most of the affairs of the Inner Court, including the kitchen, treasury and supply stores. Krom Somdetch Phra Sisudaraksh's residence, known as Phra Tamnak Daeng, was situated behind the Dusit Maha Prasart Throne Hall and the Pimarn Rattaya Hall. She was put in charge of the main course in the royal kitchen, the embroidery section and some other tasks...."

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เจ้านายฝ่ายใน ที่ถือว่าทรงเป็นกุลเชษฐ์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาสุดารัตน ราชประยูร ทรงมีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าหญิงละม่อม เป็นพระราชธิดาพระองค์ที่ ๒๖ ในพระบาท สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ประสูติแต่เจ้าจอมมารดาทรัพย์ มีพระเชษฐาร่วมพระมารดา พระองค์หนึ่ง คือ พระองค์เจ้าชายศิริวงศ์ ซึ่งต่อมาทรงได้รับสถาปนาเป็นสมเด็จพระบรมราชมาตามหัยกาเธอ กรมหมื่นมาตยาพิทักษ์ ต้นราชสกุล "ศิริวงศ์"

สมเด็จพระบรมราชมาตามห้ยกาเธอ กรมหมื่นมาตยาพิทักษ์มีพระชนมายุเพียง ๒๘ พรรษา ก็สิ้นพระชนม์ใน พ.ศ. ๒๓๘๒ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาสุดารัตนราชประยูร ขณะนั้นมีพระชนมายุ ๒๑ พรรษา จึงทรงรับหน้าที่เป็นพระอภิบาลพระโอรสพระธิดาทั้ง ๗ พระองค์ของ พระเชษฐา หนึ่งในนั้นคือ หม่อมเจ้าหญิงรำเพย ซึ่งในเวลาต่อมาได้เฉลิมพระยศเป็นสมเด็จพระเทพศิรินทรา บรมราชินี ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ และทรงเป็นพระราชชนนีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวด้วย

เมื่อสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินีเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๔๐๔ ด้วยพระ ชนมายุเพียง ๒๔ พรรษา สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาสุดารัตนราชประยูร ซึ่งมีฐานะเป็น สมเด็จอาของสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี จึงทรงรับอภิบาลสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอที่ประสูติแต่ สมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว During the reign of King Chulalongkorn, Rama V, the position of senior member of the royal family was vested in Somdetch Phra Chao Boromwongse Ther Krom Phraya Sudarattana Rajaprayura, whose former name had been Phra Ong Chao Ying Lamom. The Princess was the 26th daughter of King Nang Klao, Rama III, and had been born to Chao Chom Manda Sap. She had a brother who was born to the same mother by the name of Phra Ong Chao Chai Siriwongse, who was later promoted to the rank of Somdetch Phra Borom Rajamata Mahayaka Ther Krom Muen Mataya Bidaksa, founder of the "Siriwongse" Family.

Somdetch Phra Borom Rajamata Mahayaka Ther Krom Muen Mataya Bidaksa passed away in 1839 at the young age of 28 years old. HRH Princess Sudarattana Rajaprayura who was 21 years old at the time took it upon herself to care for all her brother's seven children. One of her nieces, Mom Chao Ying Ramboey, later became Somdetch Phra Debsirindra Boromma Rajini, Her Majesty the Queen of King Mongkut, Rama IV and the Princess Mother to King Chulalongkorn, Rama V.

When Her Majesty Queen Debsirindra passed away in 1861 at the age of 24, her aunt, HRH Princess Sudarattana Rajaprayura took over the care of all her sons, particularly the young prince who later became King Chulalongkorn.

When King Chulalongkorn succeeded his father to the throne, HRH Princess Sudarattana Rajaprayura, as a senior member of the royal family and highly respected by officials of both the Inner and the Outer Courts, was appointed the Regent of the Inner Court. Upon her appointment, she oversaw the management of matters concerning the royal consorts and reorganised the other female officials of the court; all the bestowed assets of the ladies were checked and systematically recorded. These acts were most beneficial to the welfare and prestige

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ สมเด็จพระเจ้า บรมวงศ์เธอ กรมพระยาสุดารัตนราชประยูรได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สำเร็จราชการฝ่ายใน ดูแลการทั้งปวงในพระราชฐาน เนื่องจากเป็นพระราชวงศ์ผู้ใหญ่และเป็นที่เคารพยำเกรงของข้าราชการฝ่ายใน รวมถึงข้าราชการฝ่ายหน้าทั่วไป ได้ทรงจัดระเบียบบรรดาเจ้าจอมและเหล่าท้าวนางทั้งหลายให้เรียบร้อยขึ้น ทรงตรวจสอบทรัพย์สินพระราชทานของพระเจ้าลูกเธอทุกพระองค์ พร้อมทั้งให้จัดทำบัญชีไว้เป็นหลักฐาน นับเป็นคุณประโยชน์ต่อฐานะความเจริญรุ่งเรืองของบรรดาพระเจ้าลูกเธอทั้งปวงและเป็นการรักษาพระเกียรติยศแห่งพระราชวงศ์ ที่สำคัญคือ เป็นพระเนตรพระกรรณ ช่วยทะนุบำรุงพระเจ้าน้องยาเธอในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อเป็นกำลังของแผ่นดินต่อไป

ปัจจุบันถึงแม้ว่าจะไม่มีธรรมเนียมการแบ่งฝ่ายหน้าและฝ่ายในอย่างชัดเจน และ เจ้านายฝ่ายในจะไม่ได้ประทับอยู่ในพระบรมมหาราชวังเช่นในอดีต แต่บทบาทและหน้าที่ของเจ้านาย ฝ่ายในในปัจจุบันหาได้ลดน้อยลงไปไม่ เจ้านายฝ่ายในยังคงมีบทบาทในด้านการแบ่งเบาพระราชภาระ ของพระมหากษัตริย์ ดังจะเห็นได้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงอยู่ในฐานะสมเด็จพระเจ้าขี่นางเธออันสนิทในพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว ทรงอภิบาลพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาแต่ครั้งทรงพระเยาว์ และเมื่อทรงเจริญพระชันษาก็ได้ทรงช่วยแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว ทั้งในส่วนการรับเป็นพระธุระในการส่วนพระองค์สมเด็จพระบรมราชชนนี และปฏิบัติ วัฏฐากสมเด็จพระบรมราชชนนีอย่างใกล้ชิด ตลอดจนได้ทรงปฏิบัติพระราชกิจแทนพระองค์ในหลายวาระ และทรงปฏิบัติงานถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระสรีนครินทราบรมราชชนนีมาเป็น เวลาช้านานจึงถือได้ว่าสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์นั้นทรงเป็นกุลเชษฐ์ในรัชกาลปัจจุบัน

of the noble ladies and the Chakri Dynasty as a whole. HRH Princess Sudarattana Rajaprayura was also responsible for the upbringing of King Chulalongkorn's younger brothers who, later on, emerged to make major contributions to the national progress.

In spite of the fact that the ancient tradition of separating the royal court into the two divisions of the Outer and the Inner Courts was eventually discontinued and the female members of the royal family who comprised the Inner Court were no longer required to reside in the Grand Palace as previously was the case, this has not meant that the role and function of female members of the royal family has diminished in importance. On the contrary, they have continued to contribute their effort and talent through providing invaluable assistance in the royal duties and obligations of the sovereigns. In the present reign HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has been in the position of the elder sister who is most dear and close to His Majesty the King. She took part in the upbringing of both King Ananda Mahidol and the present King from his early years and, since his ascension to the throne, has devoted herself to the sharing of the royal duties of His Majesty the King. To assure the King of the Princess Mother's well-being, Her Royal Highness took the responsibility of looking after her upon herself and provided close companionship and the most attentive of care. Her Royal Highness tirelessly continued to serve both His Majesty the King and the Princess Mother, representing them at various tasks on numerous occasions. HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra is presently held in high esteem by her royal relatives and the Thai people as the most senior member of the House of Chakri.

สายใยแห่งพระราชวงศ์

6

ปัจจุบันสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ทรงดำรงอยู่ในฐานะกุลเชษฐ์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ทรง พระอุตสาหะที่จะส่งเสริมพระเกียรติยศและเชิดชูพระบรมราชวงศ์ให้เป็นที่ปรากฏ ด้วยประการต่าง ๆ เช่นทรงพระนิพนธ์เกี่ยวกับสายราชสกุลเพื่อเผยแพร่แก่พระ ประยูรญาติและเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาทั่วไป

นับแต่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรง ประดิษฐานพระบรมราชจักรีวงศ์ใน พ.ศ. ๒๓๒๕ จวบจนปัจจุบันเป็นเวลากว่า สองร้อยปี มีพระมหากษัตริย์สืบราชสันตติวงศ์ต่อเนื่องมาถึง ๙ รัชกาล มีพระราชโอรส พระราชธิดาที่ประสูติในแต่ละรัชกาลมากมายหลายพระองค์ แต่ละพระองค์มีพระราช โอรส พระราชธิดาสืบราชสกุลต่อมาเป็นอันมาก พระบรมราชจักรีวงศ์จึงเป็นตระกูลวงศ์ ที่มีสมาชิกพระราชวงศ์เป็นจำนวนมาก ดังมีพระปรารภของสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์เมื่อครั้งที่ยังทรงพระเยาว์ว่า ทรงรู้สึกว่ามีพี่น้องมาก จำไม่ได้ ว่าใครเป็นใคร การพบปะกันมักพบในงานเลี้ยงวงศ์ตระกูลรัชกาลที่ ๕ ที่พระบรม วงศานุวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ทรงจัดขึ้น เช่น เมื่อพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ทรงจัดที่วังอัศวิน ถือเป็นการพบปะกันระหว่างราชวงศ์ระดับชั้นต่าง ๆ

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงมีโอกาส ได้เข้าเฝ้าพระประยูรถูาติชั้นผู้ใหญ่อย่างใกล้ชิด และทรงได้รับการถ่ายทอดเรื่องราว ในราชสำนักในอดีตที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์พระราชวงศ์ และด้วยพระ อุปนิสัยที่โปรดการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เป็นนิจ เมื่อทรงว่างจาก พระภารกิจจึงทรงค้นคว้าเพิ่มเติมเป็นพระนิพนธ์เรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่อง "จุพาลงกรณราชสันตติวงศ์" ประกอบด้วยพระนามพระราชโอรส พระราชธิดา และพระราช นัดดาสายราชสกุลในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงค้นคว้า

The Bond of the Royal Family

6

As a senior member of the House of Chakri, HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has devoted herself to the promotion of the royal family's prestige and reputation by various means, such as, through her writing of a book on the various branches of the royal family of Thailand that was distributed among members of the royal family and the interested members of the public.

It has been more than 200 years since King Rama I established the Chakri Dynasty in 1782. With a succession of nine monarchs, including the present king, the House of Chakri has grown into a large family consisting of numerous princes and princesses who are the descendants of previous monarchs and their offspring. When she was young, Her Royal Highness once made the observation in jest that the number of her royal relatives was so large that she could not remember who they were. Meetings for the descendants of King Chulalongkorn have been held from time to time by the senior members of the royal family, for instance, the meeting organized by the late HRH Prince Bhanubandhu Yugala at Aswin Palace for royals of various ranks.

With the opportunity of meeting many senior members of the royal family frequently, Her Royal Highness has been able to assemble a large number of invaluable anecdotes and information on the past traditions and history of the royal court. Inspired by her characteristic passion for scholastic research, she has collated the information she has obtained and published it in many volumes in her free time. An example of the books she has authored is: The Royal Family of Thailand which contains the name lists of all the children and grandchildren of King Chulalongkorn

รวบรวมไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๙ รายพระนามพระราชโอรสและพระราชธิดา จนถึงใน ชั้นพระราชนัดดา แบ่งออกเป็น ๑๖ มหาสาขา ตีพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกเพื่อเป็นที่ระลึก ในงานฉลองพระชันษาครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ของหม่อมเจ้าอมรสมานลักษณ์

กิติยากร เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ พระนิพนธ์ เล่มนี้เสมือนทรงทำหน้าที่แนะนำสมาชิกในราชสกุล ให้รู้จักกัน

นอกจากนี้ ยังมีพระนิพนธ์เรื่อง "พระ ราชธิดาในรัชกาลที่ ๕" เป็นพระนิพนธ์อีกเล่มหนึ่ง ที่สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงทำหน้าที่ของสมาชิกในราชสกุล เสนอเรื่องราว เกี่ยวกับพระราชโอรสและพระราชธิดาในพระบาท

สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในภาคแรก ส่วนภาคที่สองเป็นพระประวัติของ พระองค์เจ้าวาปีบุษบากรตั้งแต่ประสูติ ทรงเจริญวัย และเรื่องราวการเปลี่ยนแปลง ของบ้านเมืองในช่วงเวลา ๕ รัชกาล

งานพระนิพนธ์เหล่านี้ไม่เพียงมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และ การศึกษาพระประวัติพระราชวงศ์เท่านั้นยังเป็นการเฉลิมพระเกียรติยศของพระราชวงศ์ อีกทางหนึ่งด้วย และที่สำคัญคือ ก่อให้เกิดความแน่นแฟ้นในพระราชวงศ์ เป็นคุณูปการ แก่ผู้ที่สืบราชสกุลสาขาต่าง ๆ

นอกจากทรงพระนิพนธ์หนังสือเกี่ยวกับพระราชวงศ์แล้ว สมเด็จ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ยังมีพระหฤทัยเอื้อเฟื้อแก่พระราชวงศ์ทั้งปวง ดังที่ทรงเป็นประธานจัดงานวันรัชกาลที่ ๕ ที่วัดราชบพิธฯ เพื่อทรงบำเพ็ญพระกุศล ในโอกาสวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จ พระบรมอัยกาธิราช ซึ่งทรงปฏิบัติมาเป็นประจำทุกปี และ พ.ศ. ๒๕๓๘ ยังเป็น มงคลวาระพิเศษ คือ การทำบุญฉลองพระชนมายุครบ ๖ รอบของเจ้านาย ๕ พระองค์

as well as the different branches of a royal family that can be divided into 16 families. This book was first published as a memento for the sixtieth birthday celebration of HSH Prince Amara Samarnlaksana Kitiyakara on January 17th, 1957.

It was meant to serve as an introductory guide for members of the royal family to become better acquainted to one another.

Another book Her Royal Highness has authored in her capacity as a member of the Chakri Dynasty is entitled "The Daughters of King Chulalongkorn". Divided into two sections, the first section provides informa-

tion on the sons and daughters of King Chulalongkorn while the second section concentrates on the biography of Princess Varpi Busbakara, from her birth and through her growing up and reflects the changes in Thailand over a total of five reigns.

These books do not only contain informative historical data for the study of the royal family but also reflect Her Royal Highness' determination to enhance the prestige of the House of Chakri and to create a closer bond of affinity among the members of the various branches of the royal family.

Apart from writing on and researching topics related to the royal family, Her Royal Highness has also continued to extend her benevolence to all members of the royal family. Her Royal Highness has presided over the annual King Chulalongkorn Day event at Ratchabopit Temple, which is a merit-making ceremony in commemoration of the birthday of King Chulalongkorn. However, a special function was held for this day in 1995 on the auspicious occasion of the sixth cycle birthday of five members of the royal family whose birthdays coincided with the

ที่ประสูติในปีนักษัตรเดียวกัน คือ ปีกุน เรียงตามลำดับพระยศ ลำดับพระชนมายุ และ พระชันษา คือ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุขุมาภินันท์ ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล หม่อมเจ้าหญิงกิติปปิยา กิติยากร และหม่อมเจ้าภัทรลดา ดิศกุล ซึ่งนอกจากการเป็นพระญาติกันแล้ว บาง พระองค์ยังทรงเป็นพระสหายร่วมโรงเรียนราชินีมาด้วยกัน สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็น "แม่งาน" สร้างความปลื้มปิติให้แก่เจ้านายผู้ร่วมปี นักษัตรเป็นอย่างยิ่ง หม่อมเจ้าภัทรลดา ดิศกุล มีรับสั่งว่า "...ครั้งนี้สมเด็จหญิงฯ ท่าน ทรงชวนเราก็ดีใจ อย่างเราคงไม่หาญไปชวนท่านหรอก นอกจากท่านจะโปรดเกล้าฯ รับสั่งชวนเยี่ยงคราวนี้..."

งานพระกุสลในครั้งนั้นเชื่อได้ว่าเจ้านายทุกพระองค์ที่ได้ร่วม โดยเสด็จพระกุสล ทรงมีพระหฤทัยแช่มชื่นเบิกบานและสำนึกในพระกรุณาธิคุณ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และก่อให้เกิดความรักใคร่แน่นแฟ้น ในหมู่เจ้านายในพระราชวงศ์เพิ่มยิ่งขึ้นเป็นอันมาก โดยเฉพาะสาสตราจารย์ หม่อมเจ้า สุภัทรดิส ดิสกุล นั้น ได้ทรงมีโอกาสถวายงานสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์ โดยถวายคำอธิบายในการตามเสด็จไปทอดพระเนตรโบราณสถานทั้งใน และต่างประเทศด้วย

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงเป็นแบบอย่าง ในการวางพระองค์อย่างเหมาะสมและกอปรด้วยพระเมตตากรุณา ทรงเป็นประดุจ "ควงแก้ว" อันเป็น "ศรี" ของราชสกุลวงศ์ ทรงรักและเป็นที่รักของพระบรมวงศ์ ทรงมีพระจริยวัตรงดงามนอบน้อมถ่อมพระองค์ต่อพระราชวงศ์ผู้มีอาวุโสสูงกว่า รวม ตลอดถึงพระประยูรญาติและผู้ที่มีอุปการคุณต่อพระองค์มาแต่ก่อนอย่างเสมอต้น เสมอปลายตลอดมา ทรงประพฤติปฏิบัติพระองค์เป็นผู้ใหญ่ที่ดี ทั้งในแง่การวางพระองค์ อย่างเหมาะสมและความมีพระเมตตาเอื้อเพื่อต่อผู้อื่น

same lunar year of the boar. They were, in order of their royal rank and age: Her Royal Highness, HH Prince Sukhumabhinanda, Professor HSH Prince Subhadradis Diskul, HSH Princess Kitippiya Kitiyakara, and HSH Princess Bhadaralada Diskul. As well as being of the same royal blood, some of the five royal siblings were childhood friends from Rajini School. Her Royal Highness served as the "chief organiser" of this special function, bringing much joy and earning a profound sense of gratitude from the rest of the group. HSH Princess Bhadaralada Diskul stated that "When Her Royal Highness first broached the idea, we were overwhelmed by her kindness because we would never have dreamed of inviting her to join our celebration."

It was apparent that all the royal luminaries who participated in this merit-making ceremony were overcome with joy and gratitude for the kindness extended to them by their royal contemporary. This serves as a good example of how she has contributed to strengthening the affectionate bond between members of the royal family. This is of particular relevance in the case of the late Professor HSH Prince Subhadradis Diskul. As one of Thailand's foremost professors of archaeology, he had offered his services by providing explanations and information during many of her visits to ancient historical sites both in Thailand and overseas.

It has become evident that over the years Her Royal Highness has conducted herself most appropriately through her exemplary manner. As the shining light of the Chakri Dynasty, Her Royal Highness has earned the love and respect of her fellow members of the royal family. Those who have had the honour of coming into contact with her gracious presence find that her manner is consistently simple and unassuming. Undoubtedly, she remains the perfect model of a kind and benevolent person of high rank and authority.

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์เป็นพระบรมวงศ์ชั้นผู้ใหญ่แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ในรัชกาล ปัจจุบัน ทรงดำรงพระฐานะสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีในพระมหากษัตริย์ไทยสอง พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร นับแต่สมเด็จพระอนุชาธิราช พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหา

อานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์จึงเป็นเจ้านายในพระราชวงศ์ที่ดำรงพระยศสูงยิ่ง
พระองค์หนึ่ง ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจในฐานะพระเชษฐภคินีได้อย่างเรียบร้อยงดงาม
สมกับพระเกียรติยศ และเมื่อพระอนุชาพระองค์เล็กได้สืบราชสมบัติต่อจากพระอนุชา
พระองค์ใหญ่ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ยังคงบำเพ็ญพระกรณียกิจ
แบ่งเบาพระราชภาระในการส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันได้แก่ การ
ปรนนิบัติสมเด็จพระบรมราชชนนีและบำเพ็ญพระกรณียกิจในฐานะเจ้านายในพระ
ราชวงศ์ เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีจึ้นของพสกนิกรทุกหมู่เหล่า

ตามโบราณราชประเพณีที่ปฏิบัติสืบเนื่องมา พระมหากษัตริย์ จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระเกียรติยศโดยการเพิ่มพูนพระอิสริยยศ แค่เจ้านายในพระราชวงศ์ที่ทำคุณประโยชน์แก่พระราชวงศ์และประเทศชาติให้สูงขึ้น ตามแต่คุณความดีที่ได้ทรงประกอบไว้ โดยการเฉลิมพระอิสริยยศสถาปนาให้ "ทรงกรม" ซึ่งสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงเป็นเจ้านายฝ่ายในพระองค์ หนึ่งที่ทรงได้รับการเฉลิมพระอิสริยยศชั้นสูงสุดแห่งพระบรมราชวงศ์

HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra is a senior member of the royal family of the present reign and the elder sister of two monarchs, King Ananda Mahidol, Rama VIII, and King Bhumibol Adulyadej, Rama IX.

With the ascension to the throne of the first of her younger brothers as His Majesty King Ananda Mahidol, Rama VIII, Her Royal Highness became one of the highest ranking royals of the Royal House of Chakri. She would perform her royal duties and conduct herself with such grace and propriety that she earned the deep respect and admiration of by other royals and the Thai people. After King Bhumibol Adulyadej, Rama IX, subsequently succeeded his brother on the throne, Her Royal Highness continued to devote herself to a life of sacrifice, sharing some of His Majesty's personal obligations in order to lessen the demands of his royal burdens, for example, her filial piety dictated that she constantly provide close attention to the care and companionship of HRH the Princess Mother before the latter's demise. Moreover, she has also taken it to heart to be closely involved in the improvement of the quality of life for all Thais.

According to traditional court practice a king is entitled to bestow honour and prestige upon any member of the royal family who has made significant contribution to the royal family and the country through the bestowal of a rank and title of a higher level that is appropriate to their contribution. One way of achieving this is the assigning of the Krom title, known as "Song Krom", upon royals who have distinguished themselves in their esteemed service to the royal family or the country. Her Royal Highness is one of the few female members of the royal family who received the highest rank of the Chakri Dynasty.

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์เมื่อแรก ประสูติทรงดำรงพระยศเป็นหม่อมเจ้า ตามธรรมเนียมราชตระกูล ที่กำหนดไว้ว่า พระโอรสธิดาของสมเด็จเจ้าฟ้า ซึ่งพระมารดาเป็นพระองค์เจ้าหรือหม่อมเจ้า พระ โครสถิดาจะดำรงพระคิสริยศักดิ์เป็นพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ส่วนพระโครสถิดา ซึ่งมารดามิได้เป็นเจ้าจะดำรงพระยศเป็นหม่อมเจ้า

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์เป็นพระธิดา ของสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดชฯ และหม่อมสังวาลย์ (สมเด็จพระศรีนครินทรา บรมราชชนนี) ซึ่งเป็นสามัญชน พระธิดาและพระโอรสองค์ใหญ่จึงทรงดำรงพระยศ หม่อมเจ้ามาแต่แรกประสูติ

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกย่องหม่อมเจ้าซึ่งเป็นพระโอรสธิดาในสมเด็จเจ้าฟ้า ซึ่งพระชนนีทรงศักดิ์ชั้นสมเด็จและที่มารดามิได้เป็นเจ้า ขึ้นดำรงพระยศเป็น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ตามประกาศพระบรมราชโองการนี้ พระโอรสพระธิดา ในสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดชฯ จึงทรงดำรงพระยศพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า บับแต่บั้นเป็นต้นนา

×

The Reigns of King Vajiravudh, Rama VI, and King Prajadhipok, Rama VII

HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra was, by right of birth, a royal of Mom Chao [Her Serene Highness] rank. According to Palace Law, children of a father of Somdetch Chao Fa rank by a mother of Phra Ong Chao or Mom Chao rank are entitled to the rank of Phra Vorawongse Ther Phra Ong Chao, but if the royal children were born by a commoner mother they are entitled only to the rank of Mom Chao.

Since Her Royal Highness was the daughter of Prince Mahidol of Songkhla and Mom Sangvalya (the Princess Mother) who was not of royal birth, Her Royal Highness was not entitled to the rank of Chao Fa since her birth.

In the reign of King Prajadhipok, Rama VII, the King graciously elevated all royals of Mom Chao rank who were born to a father of Somdetch Chao Fa rank, who himself has a mother of Somdetch rank, by a commoner mother to a higher rank of Phra Vorawongse Ther Phra Ong Chao. Once it came into effect, this royal promulgation automatically applied to the children of Prince Mahidol of Songkhla.

ประกาศ ตั้งพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า ทรงพระราชดำริว่าในเวลานี้ พระราชวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ก็มีน้อยแล้ว และหม่อมเจ้าในสมเด็จเจ้าฟ้าซึ่งมารดาเป็นพระองค์เจ้าและหม่อมเจ้า ก็ได้สถาปนาขึ้นเป็นพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ให้บุตรมีบรรดาศักดิ์เป็นหม่อมเจ้า ดังแจ้งอยู่ใน ประกาศแต่ก่อนแล้ว บัดนี้ ทรงพระราชดำริเห็นสมควรจะยกย่องหม่อมเจ้า อันเป็นพระโอรสธิดาใน สมเด็จเจ้าฟ้าซึ่งพระชนนีทรงศักดิ์ชั้นสมเด็จ คือ ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจาตุรนต์รัศมี กรมพระจักรพรรดิพงศ์ สมเด็จพระราชปีตุลา บรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุ พันธุวงศ์วรเดช สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าอุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพีชรบูรณอินทราไชย ซึ่งมารดามิได้เป็นเจ้า ขึ้นดำรงพระยศเป็นพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกหม่อมเจ้าในกรมที่ออกพระนามมาแล้วนั้นขึ้น เป็นพระองค์เจ้า ใช้คำนำพระนามว่า พระวรวงศ์เธอ ให้ทรงศักดินา ๓๐๐๐ ทุกพระองค์สืบไป ประกาศมา ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๗๐ เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาล ปัจจุบัน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๐ หน้า ๒๕๓-๒๕๔

A Royal Promulgation on the Institution of Royals of Phra Vorawongse Ther Phra Ong Chao Rank

Upon the royal command of His Majesty King Prajadhipok let it be known that with regards to the decreasing number of senior members of the royal family and the earlier elevation of children of Mom Chao rank, who were born to a father of Somdetch Chao Fa rank by a mother of Phra Ong Chao and Mom Chao ranks, to the Phra Chao Vorawongse Ther Phra Ong Chao rank, whose children are entitled to the rank of Mom Chao; His Majesty the King presently deems it appropriate to elevate royals of Mom Chao rank, who are children of fathers of Somdetch Chao Fa rank whose mothers are of Somdetch rank, to the rank of Phra Vorawongse Ther Phra Ong Chao. This promulgation shall apply to the children of the following royals: HRH Prince Chaturanta Rasmi, Prince Chakrabardibongse; HRH Prince Bhanurangsi Savangwongse, Prince Bhanubandhuwongse Voradej; HRH Prince Paribatra Sukhumbandhu, Prince of Nakorn Savarn; HRH Prince Mahidol Adulyadej, Prince of Songkhla; and HRH Prince Chudadhuj Dharadilok, Prince of Bejraburna.

His Majesty the King graciously elevated royals of Mom Chao rank who are children of the above-mentioned Princes to the rank of Phra Vorawongse Ther and to be entitled to a Sakdina of 3000 henceforth.

Promulgated on November 8th, B.E. 2470 in the third year of the present reign.

Promulgated in the Royal Gazette, Vol. 44, dated November 8th, B.E. 2470 (1927), pp. 253-254.

เมื่อพระอนุชาพระองค์ใหญ่ได้เสด็จเสวยราชสมบัติสืบสันตติวงศ์ เป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘ ทรงสถาปนาสมเด็จพระเชษฐภคินี เพียงพระองค์เดียวให้ทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กัลยาณิวัฒนา พร้อมกับการเฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระราชปิตุจฉาและพระอนุชา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๗

The Reign of King Ananda Mahidol, Rama VIII

After his ascension to the throne, King Ananda Mahidol instituted his only sister to the rank and title of Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana at the same time that he granted both his paternal aunt and younger brother to higher royal ranks on July 10th, 1934.

สมเด็จพระราชปิตุจฉา เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช

ประกาศ

โดยที่สมเด็จเจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร เป็นพระโสทร เชษฐภคินี แห่งสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ามหิดลอดุลเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ อยู่ในชั้นพระบรมวงศ์ ผู้ใหญ่อันสูงศักดิ์ และพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพล อดุลยเดช ก็เป็นพระราชโสทรเชษฐภคินี และพระราชโสทรานุชาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นการสมควรเฉลิมพระเกียรติยศขึ้นไว้ให้สมแก่ฐานะในขัตติยวงศ์ทั้ง ๓ พระองค์

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงประกาศเฉลิมพระเกียรติยศ ดั่งต่อไปนี้

สมเด็จเจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร เป็น สมเด็จพระราช ปิตุจฉา เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา เป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กัลยาณิวัฒนา

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช เป็น สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช

ขอให้ทรงเจริญพระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิ พิพัฒนมงคล วิบุลยศุภผล สกลเกียรติยศ เดชานุภาพ มโหฬารทุกประการ

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ แผนกสามัญ ภาค ๑ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ หน้า ๑๑๗๘-๑๑๗๙ Somdetch Phra Raja Pituchha Chao Fa Valaya Alongkorn, Krom Luang Bejraburi Rajasirindhorn Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana Somdetch Phra Chao Nongya Ther Chao Fa Bhumibol Adulyadej

A Royal Promulgation

His Majesty the King deems it appropriate that HRH Princess Valaya Alongkorn, Princess of Bejraburi, the elder sister by the same mother of the Prince Father, HRH Prince Mahidol Adulyadej, Prince of Songkhla and an illustrious senior member of the royal family together with Phra Vorawongse Ther Phra Ong Chao Galyani Vadhana and Phra Vorawongse Ther Phra Ong Chao Bhumibol Adulyadej, who are His Majesty the King's elder sister and younger brother by the same mother, be elevated to their proper royal ranks and titles.

On behalf of His Majesty the King, the Board of Regents hereby proclaims a creation of the following ranks and titles for all three royals:

Somdetch Chao Fa Valaya Alongkorn, Krom Luang Bejraburi Rajasirindhorn is elevated to Somdetch Phra Raja Pituchha Chao Fa Valaya Alongkorn, Krom Luang Bejraburi Rajasirindhorn.

Phra Vorawongse Ther Phra Ong Chao Galyani Vadhana is elevated to Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana

Phra Vorawongse Ther Phra Ong Chao Bhumibol Adulyadej is elevated to Somdetch Phra Chao Nongya Ther Chao Fa Bhumibol Adulyadej

May all the above-mentioned royals be blessed with longevity, beauty, strength, wisdom, and prosperity of immense magnitude from this day forward.

Promulgated on July 10th, B.E. 2477.

Promulgated in the Royal Gazette, Vol. 52, Ordinary version, Section 1, dated July 25th, B.E. 2478 (1934), pp. 1178-1179.

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงดำรง พระยศสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอในพระมหากษัตริย์ จึงทรงได้รับพระราชทานเครื่อง ราชอิสริยาภรณ์อันถือได้ว่าเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดสำหรับราชตระกูล ดังนี้ เมื่อทรงได้รับการสถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศเป็นสมเด็จ

พระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ แล้ว ต่อมาสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงใด้รับพระราชทานเครื่องราช อิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าชั้นปฐมจุลจอมเกล้า (ป.จ.) อันเป็นชั้นสูงสุดของเครื่องราช อิสริยาภรณ์ตระกูลนี้สำหรับฝ่ายใน เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๘

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าสำหรับฝ่ายในเมื่อแรกสร้างนั้น ชั้นที่ ๑ พระราชทานพระมเหสี เจ้าฟ้า เจ้านายผู้ใหญ่ในรัชกาลที่ ๒ รัชกาลที่ ๓ รัชกาลที่ ๔ สองท่าน รวม ๑๔ สำรับ ถือได้ว่าเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่เจ้านายฝ่ายในที่ดำรงพระอิสริยยศสูง และเป็นผู้ที่ใกล้ชิด พระมหากษัตริย์ ซึ่งสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงมีพระคุณสมบัติ ทั้งสองข้อจึงทรงได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าสำหรับฝ่ายใน ชั้นที่ ๑ ปฐมจุลจอมเกล้า (ป.จ.)

As the elder sister of His Majesty the King, HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has had a number of the highest order of the royal decorations of the House of Chakri bestowed upon her.

After being elevated to the eminent title of Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana on July 10th , 1934, Her Royal Highness received the highest grade of the Most Illustrious Order of Chula Chom Klao for a female member of the royal family, the Knight Grand Cross (First Class), on September 20th , 1935.

The female members of the Most Illustrious Order of Chula Chom Klao were created for the high-ranking female members of the royal family who are closely related to the king. For example, a total of 14 sets of the Most Illustrious Order of Chula Chom Klao of the first grade were bestowed upon the queens, royals of Chao Fa rank, and senior members of the royal family in the reigns of King Rama II, III, IV, and Rama V; including another two sets that were bestowed upon two royal consorts of King Rama V. Being a high-ranking female member of the royal family and being closely related with His Majesty the King, the highest grade of the Most Illustrious Order of Chula Chom Klao for female member of the royal family, the Knight Grand Cross (First Class), was, therefore, bestowed upon HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra.

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จฯ นิวัต พระนครครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๔๘๑ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งโดยเสด็จด้วย ทรงได้รับพระราชทานเครื่องจัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณ รุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๑ ทรงบันทึก ไว้ในพระนิพนธ์ "เจ้านายเล็ก ๆ - ยุวกษัตริย์" ว่า "... วันที่ ๑๔ ได้มีพิธี ชักธงมหาราชและพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาจักรีแก่ข้าพเจ้าและพระอนุชา..." เครื่องจัตติยราชอิสริยาภรณ์ตระกูลนี้สำหรับประดับในการเสด็จไปในงานพระราชพิธี ต่าง ๆ เป็นเครื่องประดับสำหรับเชิดชูพระเกียรติยศสำหรับพระราชวงศ์ที่สืบสายตรง มาแต่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

นอกจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทั้งสองตระกูลแล้วสมเด็จเจ้าฟ้าฯ
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ยังได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๘
ชั้นที่ ๑ (อปร. ๑) เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๑ เหรียญรัตนาภรณ์นี้
เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในพระองค์
ประจำแต่ละรัชกาลนับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นเครื่องหมาย
ในพระมหากรุณาธิคุณส่วนพระองค์ การที่จะพระราชทานแก่ผู้ใดนั้น สุดแต่จะทรง
พระราชดำริเห็นสมควร รวมทั้งเป็นการพระราชทานตามพระราชอัธยาศัย เหรียญ
รัตนาภรณ์ประจำรัชกาลต่าง ๆ มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อประจำพระองค์อยู่บนตัวเรือน
มีตั้งแต่ชั้นที่ ๑ ถึงชั้นที่ ๕ สำหรับรัชกาลปัจจุบันมีอักษรย่อว่า ภปร.

During his first return trip to Thailand in 1938, King Ananda Mahidol's had the Most Illustrious Order of the Royal House of Chakri bestowed upon HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra, who accompanied him on this trip, on November 14th, 1938. Her Royal Highness recounts this event in her book "From Little Princes to Young Kings" in these words: "On the 14th, the raising of the Maharat Flag ceremony was staged and the royal decorations of the Most Illustrious Order of the Royal House of Chakri were bestowed upon my younger brother and I." This order of royal decoration is to be decorated during an attendance to all state functions; it is a mark of honour for members of the royal family who are the direct descendants of King Buddha Yod Fa Chulalok the Great, Rama I.

Apart from these two orders of the royal decorations HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra also received the King Ananda Mahidol's Royal Cypher (Rattanabhorn) Medal (Rama VIII), First Class, on November 14th, 1938. This is a medal of honour and recognition of service to the King that all monarchs since the reign of King Chulalongkorn bestowed upon any person of their choice that they deemed worthy of the honour. The Rattanabhorn Medals represent the granting of royal benevolence on a particular individual. They are generally created for a specific reign with the royal monogram of each reign appearing on the face of the medals. There are five grades of the Rattanabhorn Medal; the monogram of Phor Por Ror appears on the medals of the present reign.

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

ต่อมา เมื่อพระอนุชาพระองค์เล็กได้เสด็จเสวยราชสมบัติ สืบสันตติวงศ์เป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ทรงได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๙ ชั้นที่ ๑ (ภปร. ๑) เมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๖

เหรียญพิทักษ์เสรีชนเป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ประเภท พระราชทานเป็นบำเหน็จความกล้าหาญ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้จัดสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ ตามพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ และประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๐๔ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ด้วยความกล้าหาญหรือได้รับบาดเจ็บ ฯลฯ โดยผ่านการพิจารณาของ คณะกรรมการพิจารณาการขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายใน ว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน

การนี้ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๑ ถวายสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์เมื่อวันที่ ๑ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒ ๕ ๑ ๘ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒ ๕ ๒ ๒ ทรงได้รับพระราชทานเครื่องราช อิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.) และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่ง ชั้นสูงสุด มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.) เครื่องราชอิสริยาภรณ์กังสองตระกูลนี้กำหนดให้พระราชทานแก่ผู้ทำความดีความชอบ เป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร ซึ่งนับแต่

The Reign of King Bhumibol Adulyadej, Rama IX

After her second younger brother was proclaimed King Bhumibol Adulyadej, Rama IX, HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra was bestowed the King Bhumibol Adulyadej's Royal Cypher Medal (Rama IX), First Class, on January 6th, 1953.

King Bhumibol Adulyadej instituted the Freeman Safeguarding (Pitak Serichon) Medal as a token of recognition of an act of bravery in 1969 under the Freeman Safeguarding Medal Act of 1969 and Notification of the Revolutionary Council No. 304, dated December 13th, 1972. The medals are bestowed upon military and police officers, government officials, and members of the public who fought against the communist insurgents with bravery or who were wounded in the combat. The granting of medals must be approved by a Committee for the consideration of the application for the bestowal of the Freeman Safeguarding Medal set up by the Internal Security Operations Command, only applicants with appropriate qualifications required by relevant regulations shall be granted the medals.

After the government had submitted an application for the bestowal of the Freeman Safeguarding Medal (First Class) upon Her Royal Highness, the medal was bestowed upon her on January 19th, 1975. On December 2nd, 1979, His Majesty the King also bestowed upon her the Knight Grand Cordon

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจเป็นคุณอเนกอนันต์แก่ประเทศชาติ ตลอดมา

เมื่อสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงเจริญ พระชนมายุครบ ๕ รอบ ในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ในโอกาสอันเป็น มหามงคลนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตน์ราชวราภรณ์ (น.ร.) ในงานพระราชพิธี ฉลองพระชนมายุครบ ๕ รอบ

นอกจากนี้แล้ว ใน พ.ศ. ๒๕๓๒ สภากาชาดไทยได้ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญกาชาดสรรเสริญแด่สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่ง เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ประเภทเหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก แต่เดิมพระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเป็นเข็มกลัด มี อักษรพระปรมาภิไธยย่อ จปร. วางอยู่กลางทับบนเครื่องหมายกาชาดเพื่อรำลึกถึง พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทาน กำเนิดสภาอุณาโลมแดงหรือสภากาชาดไทยในปัจจุบัน ซึ่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยสภากาชาดไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒ กำหนดให้มีเหรียญกาชาดสรรเสริญ ซึ่งสภากาชาดไทย จะมอบเหรียญนี้ให้แก่ผู้ประกอบคุณความดีตามข้อบังคับของสภากาชาดไทย

(Special Class) of the Most Exalted Order of the White Elephant and the Knight Grand Cordon (Special Class) of the Most Noble Order of the Crown of Thailand. Both orders of the royal decoration are bestowed upon a person who has made great contribution to the government or public causes as His Majesty the King deems appropriate. From the time of King Bhumibol Adulyadej's ascension to the throne HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has consistently made the most distinguished contributions to the country.

On the auspicious occasion of the celebration of HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra's fifth cycle birthday on May 24th , 1983, His Majesty the King graciously bestowed upon Her Royal Highness the Ancient and Auspicious Order of the Nine Gems.

In 1989, the Thai Red Cross Society presented the Red Cross Medal of Merit to HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra. This is a royal decoration medal to be bestowed upon worthy persons in recognition of their services. It was originally instituted by King Vajiravudh, Rama VI, as a brooch with the royal monogram of Jor Por Ror appeared across the Red Cross symbol in the centre of the brooch, in recognition of the benevolence of King Chulalongkorn as the founder of the Unalom Daeng Society or the Thai Red Cross Society now. During the present reign, His Majesty the King had the Act on the Thai Red Cross Society (3rd Issue) proclaimed in 1959, establishing the Red Cross Medal of Merit to be awarded to any person who meets the good conduct requirements set by the Thai Red Cross Society.

ในวันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๓ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็น สิริยิ่งรามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อเป็นสิ่งสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานกำเนิดกิจการลูกเสือไทย ครบ ๗๕ ปี และเพื่อเป็นอนุสรณ์เฉลิมพระเกียรติในโอกาสมหามงคลสมัย เฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครบ ๕ รอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ รามกีรตินี้มีชั้นเดียว

และเมื่อมีการสถาปนาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลใหม่ขึ้นมา อันได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุด ของตระกูลนี้ คือ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ (ป.ภ.) เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ พร้อมกับพระบรมวงสานุวงส์อีก ๗ พระองค์

Her Royal Highness was bestowed the Order of Symbolic Propitiousness Ramakeerati Boy Scout Citation Special Class on September 18th, 1990. This is an order of royal decoration that King Bhumibol Adulyadej had granted permission for its institution to the National Scout Organization of Thailand in 1987 to commemorate the 75th anniversary of the founding of the Thai Boy Scout Mission by King Vajiravudh. The institution of this order of royal decoration was also initiated to commemorate the auspicious celebration of the fifth cycle birthday of His Majesty the King on December 5th, 1987. There is only one grade of the Order of Symbolic Propitiousness Ramakeerati Boy Scout Citation.

When the Most Admirable Order of the Direkgunabhorn was initiated and instituted by His Majesty, HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra was bestowed the highest class of this order, the Knight Grand Cross (First Class) together with another seven members of the royal family on December 5th, 1995.

W 5 E U A N H 1 5

นอกจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญตราต่าง ๆ แล้ว สมเด็จ พระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงได้รับ พระราชทานพระยศทางทหารและแต่งตั้งเป็นนายทหารพิเศษเป็นกรณีพิเศษเป็น ลำดับมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๗ - ปัจจุบัน ดังนี้

๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้รับพระราชทานพระยศทหาร เป็นพันโทหญิง และเป็นนายทหารพิเศษประจำกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์

๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พันโทหญิง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็นราชองครักษ์พิเศษ รับราชการสนองพระเดชพระคุณ

๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๗ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พันโทหญิง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็นนาวาโทหญิง นาวา อากาศโทหญิง และนายทหารพิเศษ ประจำกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียน นายเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ประจำกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กรมนาวิกโยธิน และประจำกองนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ อากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานยศสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็นพลตรีหญิง พลเรือตรี หญิง พลอากาศตรีหญิง

Apart from the many royal decorations and medals bestowed upon her, HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has also received a number of special military ranks since 1984.

March 27th, 1984 Appointed Lieutenant Colonel and warrant officer of the First Calvary Regiment (King's Guard)

May 24th, 1984 Appointed warrant officer of the King's Guard June 2nd, 1984 Promoted to Commander, Wing Commander, and warrant officer of the Royal Thai Naval Academy, the Naval Education Department; the Third Infantry Regiment (King's Guard) headquarters of the Marine Corps Department; and the Air Cadet Division (King's Guard) of the Royal Thai Air Force Academy, the Directorate of Education and Training, Royal Thai Air Force.

 $\mbox{ January } \mbox{ } 19^{\mbox{ th}}, \mbox{ } 1989 \mbox{ Promoted to Major General, Rear Admiral, and Air Vice Marshall}$

๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๘ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานยศสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็นพลโทหญิง พลเรือโทหญิง พลอากาศโทหญิง

๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานยศทหารสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็นนายทหาร พิเศษประจำกรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์

๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานยศทหารสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ เป็นพลเอกหญิง พลเรือเอกหญิง พลอากาศเอกหญิง กับ แต่งตั้งเป็นนายทหารพิเศษประจำกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า และประจำกองพันทหารอากาศโยธินรักษาพระองค์เป็นกรณีพิเศษ

 $$\operatorname{April}\ 20^{\text{th}},\ 1995\ Promoted to Lieutenant General, Vice Admiral, and Air Marshall$

 $November\ 18^{th},\ 1995\ Appointed\ warrant\ officer\ of\ the\ First$ Infantry Regiment, the King's Guard

June 22nd , 1997 Promoted to General, Admiral, and Air Chief Marshall; and appointed warrant officer of the Army Cadet Regiment King's Guard of the Chulachomklao Royal Military Academy and the RTAF Security Forces.

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ

ในวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ทรงเจริญพระชนมายุ ๗๒ พรรษา อันเป็นวาระมงคลอีกวาระหนึ่ง คือ ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๖ รอบนักษัตร อันเป็นวาระที่สำคัญยิ่งตามคติความเชื่อ ของคนไทยแต่โบราณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการให้สถาปนา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน มีพระนามจารึกตามพระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ทรงเป็นเจ้านาย ฝ่ายในพระองค์แรกและพระองค์เดียวในรัชกาลปัจจุบัน ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ให้ขึ้นทรงกรมตามแบบโบราณราชประเพณี ซึ่งเป็นการเฉลิมพระเกียรติยศอย่างสูงสุด

Som detch Chao Fa Krom Luang

According to the traditional Thai belief, the sixth cycle birth-day is considered one of the most auspicious occasions, therefore, when HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra turned 72 years old on May 6th, 1995 His Majesty the King had graciously elevated Her Royal Highness the rank and title of Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra which is the official title inscribed in a golden plate.

Her Royal Highness is the first and the only female member of the royal family to be granted the Krom title under the traditional court practice. It is one of the most illustrious honour bestowed upon her.

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ประกาศ ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรี นฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า โดยที่ทรงพระ ราชดำริว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็นสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีอันสนิทแต่ พระองค์เดียว ที่ได้ทรงร่วมสุขร่วมทุกข์กันมาแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งเป็นผู้ที่ทรงเคารพนับถือในฐานะ ที่ทรงมีอุปการคุณมาแต่หนหลัง ดังมีข้อความปรากฏอยู่ในประกาศสถาปนาเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า นั้นแล้ว ต่อมา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ก็ยังใฝ่พระหฤทัยมั่นคงอยู่มิได้ ทอดทิ้งในอุปการกิจที่มีแก่พระองค์ โดยเจตจำนงมุ่งหมายแต่จะให้ทรงพระเกษมสุข และทรงพระเจริญ ยิ่งด้วยพระราชอิสริยยศในมใหสูรยสมบัติ ได้ทรงปฏิบัติพระราชกิจแทนพระองค์ในหลายวาระ และทรง รับเป็นพระธุระในการส่วนพระองค์สมเด็จพระบรมราชชนนีให้ดำเนินลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งได้ ปฏิบัติวัฏฐากสมเด็จพระบรมราชชนนีอย่างใกล้ชิดในที่ทุกสถาน และรักษาพยาบาลเมื่อทรงพระประชวร โดยมิได้มีความเบื่อหน่ายย่อหย่อนด้วยมีพระประสงค์จะแบ่งเบาพระราชภาระ ทำให้ทรงคลายพระราชกังวล และวางพระราชหฤทัยในการส่วนสมเด็จพระบรมราชชนนีได้เป็นอันมาก

นอกจากนั้น สมเด็จพระเจ้าพื่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ยังมีพระหฤทัยที่เปี่ยม ไปด้วยพระเมตตากรุณา ปรารถนาที่จะให้ประชาชนทุกชนชั้นได้มีวิชาความรู้ มีฐานะความเป็นอยู่ และมี สุขภาพอนามัยที่ดีถ้วนหน้า จึงทรงพระอุตสาหะรับเป็นอาจารย์สอนอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ โดย มิได้ทรงคิดเห็นแก่ความเหนื่อยยาก ทั้งทรงรับเป็นพระธุระบริหารกองทุนการกุศลสมเด็จย่า ทรงเป็น

Somdetch Chao Fa Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra

A Royal Promulgation

By His Majesty King Bhumibol Adulyadej Por.Ror.

Phra Bat Somdetch Phra Paramindra Maha Bhumibol Adulyadej Mahitala Dhibesra Rama Dhibodi Chakri Naribodindra Sayamindra Dhiraj Barommanath Bobitra, has graciously issued a proclamation that Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana, his only elder sister, has been His Majesty the King's constant companion since his early days and His Majesty the King has professed his respect and appreciation of her past benevolence in the previous royal proclamation to elevate HRH Princess Galyani Vadhana to the rank of Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa. Since then HRH Princess Galyani Vadhana has continued to devote herself to the promotion of the happiness, well-being, and honour of His Majesty the King and has represented him on many occasions. Her Royal Highness has also been responsible for the efficient operation of the personal affairs of HRH the Princess Mother and has been attentive to her personal care, especially during her sickness. These acts have taken away some of His Majesty the King's personal obligations and had curtailed much of his worry and concern for HRH the Princess Mother's well-being.

In addition, HRH Princess Galyani Vadhana has always been committed to the betterment of the education, living conditions, and health care services of the people. She has been teaching at many tertiary education institutes with incessant dedication and has taken on the responsibility of overseeing the operation of the many charity foundations under the patronage of the Princess Mother. HRH Princess Galyani Vadhana has presided over the Kidney Foundation of Thailand since

ประธานมูลนิธิโรคไตมาแต่แรกเริ่ม และทรงรับมูลนิธิตลอดจนสมาคมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
การสังคมสงเคราะห์ และการสาธารณสุข ไว้ในพระอุปถัมภ์อีกเป็นจำนวนมาก ได้ทรงปฏิบัติบริหาร
กองทุนมูลนิธิที่ทรงเป็นประธานและบริหารอยู่โดยเต็มพระสติกำลังปรีชาสามารถ และได้พระราชทาน
ความช่วยเหลือนานัปการแก่มูลนิธิและสมาคมที่อยู่ในพระอุปถัมภ์ ทำให้กิจการต่าง ๆ ของกองทุน มูลนิธิ
และสมาคมเหล่านั้น ดำเนินก้าวหน้ามาด้วยความมั่นคง และก่อเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน
อย่างใหญ่หลวง พระเกียรติคุณด้านนี้เป็นที่ประจักษ์เด่นชัด ด้วยเหตุนี้ สถาบันอุดมศึกษาในประเทศและ
องค์การระหว่างประเทศมากแห่ง จึงได้ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในสาขาวิชาต่าง ๆ และเหรียญ
สดุดีพระกิตติคุณ

มาบัดนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ทรงเจริญด้วยวัสสายุกาล วัยวุฒิ กอปรด้วยพระอัธยาศัยซื่อตรง ดำรงพระองค์มั่นอยู่ในสุจริตธรรมสัมมาจารี มีความกตัญญูกตเวที เป็นอย่างยิ่ง ทั้งทรงพระคุณแก่บ้านเมืองปรากฏอยู่เป็นอเนกปริยาย สมควรที่จะสถาปนาพระอิสริยศักดิ์ ให้สูงขึ้น โดยอนุโลมตามแบบอย่างโบราณราชประเพณี

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้สถาปนา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กัลยาณิวัฒนา ขึ้นเป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน มีพระนามจารึกตามพระสุพรรณบัฏ ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ขอจงเจริญพระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิ์พิพัฒนมงคล อิฐศุภผลธนสารสมบูรณ์ วรเกียรติ คุณอดุลยยศ ปรากฏยั่งยืนนาน เทอญ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘ เป็นปีที่ ๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒ ตอนพิเศษ ๑๔ ง วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ หน้า ๑-๓

its inception and has taken many foundations and associations related to the causes of education, social welfare and public health under her patronage. She has conscientiously managed the foundations that she chairs and has provided valuable assistance to other foundations and associations under her patronage which has contributed so much to their development, progress and benefits to the people and the country. Her distinguished achievement in the field of education has been widely recognized by many tertiary educational institutes both in the country and overseas as is evident from the many honorary degrees in various disciplines and from the numerous medals of honour that she has received.

At present, HRH Princess Galyani Vadhana is blessed with seniority, honesty, and benevolence. She has made immense contributions to national development and stability so much so that she deserves to be elevated to higher rank and title in the ancient tradition of the court.

His Majesty the King, therefore, graciously elevated Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana to Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa rank with a Krom title for the female members of the royal family. Her present rank and title appear in her inscribed golden name plate as Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra. May HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra be blessed with longevity, beauty, strength, wisdom, and prosperity of immense magnitude for the time to come.

Promulgated on May 6th, B.E. 2538 in the fiftieth year of the present reign.

Promulgated in the Royal Gazette, Vol. 112, Special edition 14Ngor., dated May 6th, B.E. 2538 (1995), pp. 1-3.

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกอบพระราชพิธีจารึกพระนามในพระสุพรรณบัฏ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และเมื่อวันเสาร์ที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกอบพระราชพิธีสถาปนา ณ พระบรมมหาราชวัง ดังปรากฏรายละเอียด ดังนี้

วันเสาร์ที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เวลา ๑๖.๒๙ น. พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ พระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยาม มกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้า พัชรกิติยาภา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธี สถาปนาพระอิสริยศักดิ์และบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุ ๖ รอบ สมเด็จ พระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรม มหาราชวัง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ทรงจุด ธูปเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธปฏิมาชัยวัฒน์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จ พระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ทรงจุด ธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย ทรงจุดเทียนพระมหามงคลเทียนเท่าพระองค์ และ ธูปเทียนบูชาพระพุทธรูป เทวรูป พระเคราะห์ แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนพัดที่ระลึกฉลองพระชนมายุ ๖ รอบ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ แค่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระราชา

An inscription of the golden name plate ceremony for Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra was held in the Royal Chapel of the Temple of the Emerald Buddha on April 27th , 1995, and the Investiture Ceremony of her Krom title was held on May 6th , 1995 at the Grand Palace. The details of the Investiture Ceremony are as follows:

On Saturday May 6th, 1995, at 4.29 p.m., Their Majesties the King and Queen accompanied by HRH Crown Prince Maha Vajiralongkorn, HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn, HRH Princess Somsavali, and HRH Princess Bajra Kitiyabha attended a religious ceremony to celebrate the sixth cycle birthday of HRH Princess Galyani Vadhana and an Investiture Ceremony of her title at the Amarindra Vinijchai Hall in the Grand Palace.

Their Majesties the King and Queen lit the ceremonial incense sticks in homage to the Buddha Patima Chaiyavat Buddha image and graciously granted HRH Princess Galyani Vadhana the task of lighting the ceremonial candles and incense sticks in homage to the Triple Gems, an auspicious candle of Her Royal Highness' height as well as the candles and incenses in homage to other Buddha images and statues. His Majesty the King offered the special Buddhist monk's sermon fans, that were specially crafted to commemorate HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra's sixth cycle birthday, to the Supreme Patriarch, the Buddhist monks of Somdetch rank, and other 73 Buddhist

คณะ พระราชาคณะ ๗๓ รูป แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อาลักษณ์กองประกาศิต สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี อ่านประกาศพระบรมราชโองการสถาปนาพระอิสริยศักดิ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานน้ำพระมหาสังข์และพระราชทานพระสุพรรณบัฏ ขณะนั้นพระสงฆ์ ๗๓ รูป มีสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆ ปริณายก เป็นประธานเจริญชัยมงคลคาถา พราหมณ์เป่าสังข์ พนักงานแกว่งบัณเฑาะว์ ชาวพนักงานประโคมฆ้องชัย สังข์ แตร ดุริยางค์ แล้ว พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ ฉลองพระชนมายุสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์ จบแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานอาราธนา สมเด็จ พระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกถวายพระธรรมเทศนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จ พระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงจุดธูป เทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ถวายพระธรรมเทศนา จบ

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม เครื่องกัณฑ์เทศน์และไทยธรรมถวายพระสงฆ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา แล้วเสด็จ พระราชดำเนินกลับ

monks of high ranks, after which His Majesty the King permitted the reading of the royal promulgation on the creation of the Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra royal title. His Majesty the King, then, poured lustrous water from the royal conch shell and presented the golden name plate to HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra while a group of 73 Buddhist monks led by the Supreme Patriarch chanted blessing prayer, the Brahmin priest sounded a conch shell, and other officials played auspicious musical pieces. After the monks ended the birthday celebration blessing, Their Majesties the King and Queen and HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra lit the candles and incense sticks before inviting the Supreme Patriarch to deliver a sermon to the congregation. The Investiture Ceremony thus ended with the completion of this sermon.

His Majesty the King granted HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra permission to present the ritual offerings for the sermon and religious services to the monks. His Majesty the King and HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra poured the ceremonial water while the monks chanted their blessing. The royals took their leave after the monks finished their chants and left.

วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ทรงเจริญพระชนมายุ ๗ รอบ ๘๔ พระชันษา เป็นมหามงคล อันพิเศษของพระปิยโสทรเชษฐภคินีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็น พระบรมวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ในพระบรมราชจักรีวงศ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมี พระบรมราชโองการให้จัดงานพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน แทนพระองค์ ไปทรงประกอบพระราชพิธีเฉลิมฉลองสมโภช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทั้งภาครัฐและเอกชนก็ได้พร้อมใจกันจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ แซ่ซ้อง น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นราชสักการะอย่างพรั่งพร้อมด้วยความจงรักภักดีในวาระมหามงคลนี้ด้วย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ทรงประกอบพระกรณียกิจล้วนแล้วแต่ทรงคุณค่าควรแก่การชื่นชม และสรรเสริญในพระกรุณาธิคุณอันนำมาซึ่งความยินดีของปวงชน แสดงถึงบทบาทและ หน้าที่ของพระราชวงศ์ในการทำความดีต่อแผ่นดิน เป็นแนวทางที่ประชาชนจะได้ระลึก ถึงบทบาทของตนในการทำความดีต่อประเทศชาติตามสมควรแก่ฐานะ

May 6th, 2007 was an especially auspicious occasion as it marked the seventh cycle birthday of HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra, the beloved elder sister of His Majesty the King and a senior member of the royal family. His Majesty the King held a religious ceremony to bless the occasion and granted HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn permission to represent him at this ceremony in the Royal Chapel of the Temple of the Emerald Buddha. The cabinet members, government officials and the private sectors joined forces in the organizing of many activities to mark this auspicious occasion and to demonstrate their gratitude to HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra.

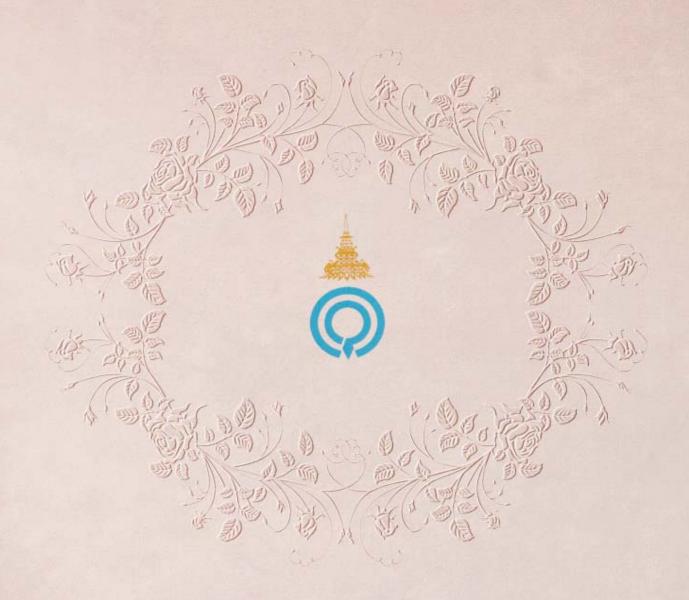
Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra has constantly been involved in numerous royal duties and projects that have brought joy and happiness to her people. She has been an impeccable role model of the royal benevolence, commitment and contribution to the benefits of the country and the people; her commendable royal conduct should be a reminder for all Thai people to realize their appropriate roles in the betterment of the country.

v s s a n n n n s n B i b l i o g r a p h y

"๗๒ พรรษา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์." พลอยแกมเพชร, ๔ (๗๙), (พฤษภาคม ๒๕๓๘): ๖๔ - ๑๑๑.

"72 Years of Age - Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra." *Ploy Kam Petch.* 4(79), (May, 2538): 64-111.

กัลยาณิวัฒนา, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า. เจ้านายเล็ก ๆ - ยุวกษัตริย์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: บริษัท ค่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๓๑.

Galyani Vadhana, Princess. Chao Nai Lek Lek - Yuwa Kasat (From Little Princes to Young Kings). Bangkok: Dan Suttha Publishing Co. Ltd., 2531.

กัลยาณิวัฒนา, สมเด็จพระเจ้าพื้นางเธอ เจ้าฟ้า. แม่เล่าให้ฟัง. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพฯ: โอเอส พริ้นดิ้งเฮาส์, ๒๕๓๗.

Galyani Vadhana, Princess. Mae Lao Hai Fang (Mother Told me). Bangkok: O.S. Printing House, 2537.

คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมดนตรีคลาสสิกในพระอุปถัมภ์. การแสดงดนตรีคลาสสิกเฉลิมพระเกียร์ดิ ในโอกาสพระชนมายุ ๔๔ พรรษา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ "พระกรุณาธิคุณทุนดนตรีคลาสสิก แสงหนึ่งคือรุ้งงาม". กรุงเทพฯ: (ม.ป.ท.), ๒๕๕๐

Classical Music Promotion Fund Under Royal Patronage, Board of. Classical Music Performance in Honour of HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra on the Occasion of her 84th Birthday. Classical Music Fund Under Her Royal Highness' Patronage: Saeng Nueng Khue Rung Ngam. Bangkok: n.p., 2550.

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๓๐.

Khrueang Raja Issariyabhorn Thai (Royal Thai Orders and Decorations). Bangkok: Office of the Secretariat of the Cabinet, 2530. ทัศนาวลัย ศรสงคราม, ท่านผู้หญิง (บรรณาธิการอำนวยการ). แสงหนึ่งคือรุ้งงาม. หนังสือประกอบนิทรรศการเทิดพระเกียรดิ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในโอกาสเจริญพระชนมายุ ๘๔ พรรษา. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พรินดิ้งแอนด์พับสิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๐.

Tasna-Valaya Sorasongkram, Thanpuying, ed. Saeng Nueng Khue Rung Ngam. A Publication for the Exhibition in Honour of HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra on the Occasion of her 84th Birthday. Bangkok: Amarin Printing and Publishing Public Company Limited, 2550.

เรื่องเฉลิมพระยศเจ้านาย. กรงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๓๘.

Rueang Chaloem Phra Yot Chao Nai (About Royal Ranks). Bangkok: Amarin Printing and Publishing, 2538.

สตรีสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗, ๒๕๔๗.

Sattri Samkhan Nai Prawattisat Thai (Illustrious Ladies in Thai History). Bangkok: Committee for Chronicles and Document Collation under the Board for the Celebration of HM Queen Sirikit's 72th Birthday on August 12th, 2004, 2547.

สมศักดิ์ วิราพร, วงจันทร์ พินัยนิติศาสตร์, คุณหญิง (บรรณาธิการ). เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, ๒๕๔๒.

Viraporn, Somsak and Phinainitisatra, Wongchan, Khunying, eds. Chaloem Phra Kiat Somdetch Phra Chao Pinang Ther Chao Fa Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra (In Honour of HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra). Bangkok: National Identity Office, Office of the Prime Minister's Secretariat, 2542.

กรมสรรพสามิตขอขอบคุณ ที่ให้ความอนุเคราะห์ภาพ ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม

พลตำรวจตรี นายแพทย์เฉลิมพงศ์ โกมารกุล

Photographs Courtesy of

Thanpuying Tasna-Valaya Sorasongkram Pol.Maj.Gen. Chalermbongse Komarakul

คณะผู้ จัดทำ Committee

(3)

รองศาสตราจารย์ คุณหญิงวงจันทร์ พินัยนิติศาสตร์ บุหลง ศรีกนก สุวิโรจ ช่วงโชติ ผู้บริหารกรมสรรพสามิต วิสุทธิ์ ศรีสพรรณ อธิบดีกรมสรรพสามิต สุริยน วรวิทยานนท์ ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาและบริหารการจัดเก็บภาษี สมชัย อภิวัฒนพร รองอธิบดีกรมสรรพสามิต สุรพล สุประดิษฐ์ รองอธิบดีกรมสรรพสามิต โยธิน วิมุกตายน รองอธิบดีกรมสรรพสามิต เอกศักดิ์ โอเจริญ รองอธิบดีกรมสรรพสามิต คณะผู้จัดทำหนังสือ สุพูล ธรรมจักษุ ศุภนิตย์ เศวตวัฒนา บุญสืบ ศรีแก้ว วสันต์ บำรุงกิจ นิตยา โส่รีกุล ชูชีพ พุทธา พงษ์จันทร์ ใกรสินธ์ จารุณี ฉายวิริยะ ผู้สนับสนุนการจัดทำ โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง

Editorial Consultants

Assc. Prof. Khunying Wongchan Phinainitisatra Bulong Srikanok Suviroj Chungchot Executives, the Excise Department Wisudhi Srisuphan

Wisudhi Srisuphan
Director-General
Suriyon Worawitthayanon
Principal Advisor
Somchai Apiwattanapron
Deputy Director-General

Surapol Supradit

Deputy Director-General Yothin Vimoogtayon Deputy Director-General Eksak Ocharoen Deputy Director-General

Editorial Board
Supoon Thumjaksu
Supanit Swetwathana
Boonsueb Srikhaew
Vasant Bamrungkij
Nittaya Soreekul

Choocheep Putta Pongchan Kraisin Jarunee Chaiviriya

Sponsor

Thailand Tobacco Monopoly, Ministry of Finance

อำนวยการผลิต กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง ๑๔๘๘ ถนนนครใชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ o ๒๒๔๑ ๕๖๐๐-๑๙ www.excise.go.th ISBN 978-974-7705-18-8 ปีที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม พิมพ์ที่ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) หม่อมราชวงศ์อรฉัตร ซองทอง ผู้อำนวยการฝ่ายสร้างสรรค์ เลิศลักษณา ยอดอาวุธ ปรีชา วงศ์วิทวัส กองบรรณาธิการ จารุดี ผโลประการ ซิลวี่ มาคดาลีนา ฮอลลิงกา จรส กายโรจน์ เทอดศักดิ์ รุ่มจำปา เกษมพันธ์ วิริยานนท์ เพชรรวี บุพนิมิตร วนิดา แสงเพชรงาม อพฤฤดี รี่พล ลักษณา คุฒิวณากานต์ ผ้นปล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. มณีวรรณ ผิวนิ่ม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. คารินา โชติรวี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ใชมอน เจ. พี. ไรท์ ศิลปกรรม พัชรินทร์ แซ่ตั้ง รังสิณี สุวรรณสัย รัชดา เชยสอาด โสรยา บุนนาค พิเชฐ ประภากรวิริยะ ดำเนินการผลิต บริษัท ดาวฤกษ์ คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด (หนึ่งในกลุ่มบริษัททีม) ๑๕๑ อาคารทีม ชั้น ๑๒ ถนนนวลจันทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึ้งกุ่ม กรุงเทพฯ ๑๐๒๓๐ โทรศัพท์และโทรสาร ๐ ๒๕๐๙ ๙๐๙๑-๒

Executive Director The Excise Department, Ministry of Finance 1488 Nakornchaisri Road, Dusit, Bangkok 10300, Thailand Tel: +66 (0) 2241 5600-19 www.excise.go.th ISBN 978-974-7705-18-8 Printing Year A.D. 2007 Edition 2,000 copies Printed by Amarin Printing & Publishing Public Company Limited Salutation M.R. Orachatra Songthong Creative Director Lertluksna Yodavudh Preecha Vongvitavat Editorial Staff Charudi Phaloprakarn Silvy Magdalena Hollinga Jaros Kairoje Terdsak Romjumpa Kasempun Wiriyanontha Petrawee Booppanimit Wanida Sangpetngam Aprurudee Reepol Lucksana Kutivanagant Translators Asst. Prof. Maneewan Pewnim, Ph.D. Asst. Prof. Carina Chotirawee, Ph.D. Asst. Prof. Simon J. P. Wright Art Directors Patcharin Seatang Rangsinee Suvansai Ratchada Choeisaard Soraya Bunnag Pichet Prapakornviriya Created by Daoreuk Communications Company Limited (a member of TEAM Group) 12th Fl. TEAM Building 151 Nuan Chan Road,

Klong Kum, Bueng Kum, Bangkok 10230, Thailand

Tel & Fax: +66 (0) 2509 9091-2